

การศึกษาด้านภาพ ปัญหา และความต้องการสื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์
สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

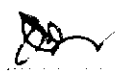
ปริญญานิพนธ์
ของ
มณี ไม้เรียง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ ๒๕๒๙

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

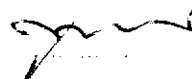
 

ประธาน

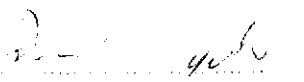


กรรมการ

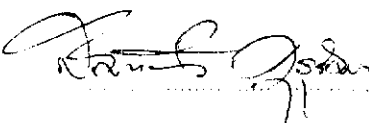
คณะกรรมการสอบ

ประธาน



กรรมการ



กรรมการ

ประกาศขอบคุณ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยการแนะนำช่วยเหลือเป็นอย่างดี จาก
รองศาสตราจารย์ ชม ภูมิภาฯ ประธานกรรมการที่ปรึกษา และผู้ช่วยศาสตราจารย์
จิราภรณ์ บุญส่ง กรรมการที่ปรึกษา ซึ่งได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือตลอดจนการตรวจแก้ไข
สำนวนภาษาในการเขียนจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณา
ของท่านอาจารย์ทั้งสองเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. เปื้อง ภูมิท ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สมทรง สิตลายัน อาจารย์สมหวัง ศุภรัตน์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือแนะนำในการ
เตรียมการด้านการศึกษาและวิจัย การตรวจและแก้ไขแบบสอบถามก่อนที่จะนำไปใช้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร วรุตบางกูร ที่ได้ให้คำปรึกษา
แนะนำทางด้านภาษาอังกฤษ

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านคณบดี ท่านผู้อำนวยการ และคณาจารย์คหกรรมศาสตร์
วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือ
และความสะดวกในการแจกจ่าย การรวบรวม และการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้ ซึ่งเป็น
ส่วนหนึ่งที่ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ที่พึงมีของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบ เป็นเครื่องบูชาพระคุณของ
คุณแม่ และดวงวิญญาณของคุณพ่อ และครูอาจารย์ทุกท่านของผู้วิจัย

มณี ไม้เรียง

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

สารบัญ

บทที่	หน้า
๑ บทนำ	๑
คำนำ	๑
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	๒
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	๒
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	๓
นิยามศัพท์เฉพาะ	๓
๒ เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔
คุณค่าของสื่อการสอน	๕
ประเภทและชนิดต่าง ๆ ของสื่อการสอน	๖
การเลือกและการใช้สื่อการสอน	๘
การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๑
๓. วิธีดำเนินการ	๑๗
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	๑๗
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๑๗
วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	๑๘
การจัดกระทำกับข้อมูล	๒๑
สถิติที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๒
๔. การวิเคราะห์ข้อมูล	๒๓
เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายข้อมูล	๒๓
สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	๒๕
สถานภาพการใช้สื่อการสอน	๒๘

บทที่	หน้า
แหล่งที่มาของสื่อการสอน	๔๒
ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอน	๔๓
ความต้องการสื่อการสอน	๕๑
๕ สรุปผลการสำรวจวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	๗๔
- ความมุ่งหมายของการสำรวจวิจัย	๗๔
- วิธีดำเนินการ	๗๔
- ผลที่ได้จากการสำรวจวิจัย	๗๕
อภิปรายผล	๗๘
ข้อเสนอแนะ	๗๙
บรรณานุกรม	๘๐
ภาคผนวก	๘๔

๖

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
๑ จำนวนแบบสอบถาม	๒๐
๒ การแปลความหมาย	๒๔
๓ จำนวนอาจารย์แบ่งตามอายุ	๒๕
๔ จำนวนอาจารย์แบ่งตามวุฒิ	๒๖
๕ จำนวนอาจารย์แบ่งตามอายุราชการ	๒๗
๖ จำนวนอาจารย์จำแนกตามระดับชั้นที่ทำการสอน	๒๘
๗ จำนวนอาจารย์จำแนกตามสถานภาพการศึกษา หรืออบรมเกี่ยวกับวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา	๒๙
๘ สถานภาพการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต พระนครศรีอยุธยา	๓๐
๙ สถานภาพการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต ไซค์เวบ	๓๒
๑๐ สถานภาพการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ คณะคหกรรมศาสตร์	๓๔
๑๑ สถานภาพการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต เทคนิครุงเทพฯ	๓๖
๑๒ สถานภาพการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต ชุมพรเขตอุดมศักดิ์	๓๘
๑๓ ยัณฑ์เกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ของอาจารย์คหกรรมศาสตร์	๔๐
๑๔ แหล่งที่มาของสื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา	๔๒

๑๕	ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต พระนครศรีไต้	๕๓
๑๖	ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต โขติเวช	๕๖
๑๗	ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ คณะคหกรรมศาสตร์	๕๘
๑๘	ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต เทคโนโลยีการเกษตร	๖๒
๑๙	ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต ชุมพรเขตอุดมศักดิ์	๕๘
๒๐	ค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ คหกรรมศาสตร์	๕๘
๒๑	ความต้องการสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต พระนครศรีไต้	๖๑
๒๒	ความต้องการสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต โขติเวช	๖๓
๒๓	ความต้องการสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ คณะคหกรรมศาสตร์	๖๕
๒๔	ความต้องการสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต เทคโนโลยีการเกษตร	๖๗
๒๕	ความต้องการสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต ชุมพรเขตอุดมศักดิ์	๖๘

ตาราง

หน้า

๒๖	อันดับของความต้องการสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ของอาจารย์คหกรรมศาสตร์	๗๖
๒๗	ความคิดเห็นของอาจารย์คหกรรมศาสตร์เกี่ยวกับ ความสำคัญของสื่อการสอน	๗๓

บทที่ ๑

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ อันเป็นผลต่อการสร้างบูรณาภาพทาง การเมือง ความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและความเป็นปึกแผ่นของสังคม ซึ่งเป็นองค์ประกอบ สำคัญในการพัฒนาประเทศ ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาจึงได้มีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงด้านการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น ได้นำเทคโนโลยีและแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการแก้ปัญหา การศึกษาเพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

Floyde E. Brooker นักการศึกษาผู้หนึ่งได้ให้ความเห็นว่า - สื่อการสอนเป็น องค์ประกอบอันหนึ่งในการแก้ปัญหาทางการศึกษา อาจารย์ผู้สอนควรนำอุปกรณ์ใหม่ ๆ เข้ามาใช้ ในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้สมบูรณ์ทำให้การสอนมีชีวิตชีวา และสามารถนำสิ่งที่อยู่ไกล ๆ ได้อย่างเข้าใจ" (Nelson B. Hensy. 1950)

* สนั่น ปัทมะทิน (สนั่น ปัทมะทิน ๒๕๐๕ : ๑๐๑) ผู้สอนจำเป็นต้องพยายามหา จังหวะที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และทักษะสามารถทำอะไรได้จริงตามความมุ่งหมาย โดยรวดเร็วที่สุด และตรึงอยู่ในความทรงจำได้อย่างถาวรในการเสริมสร้างความรู้และทักษะ ให้แก่ผู้เรียนนี้ผู้สอนจะสร้างด้วยคำพูดแต่อย่างเดียวย่อมไม่ได้ผลเป็นธรรมดา ผู้สอนจำเป็นต้อง ใช้อุปกรณ์การสอนหรือสื่อการสอนเข้าช่วยประกอบการสอนด้วย

ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเป็นสถาบันที่สำคัญในการที่จะผลิตนักศึกษาให้มี ฝีมือและมีประสิทธิภาพ และมีวิทยาเขตต่าง ๆ ที่มีการเรียนการสอนวิชาคหกรรมอยู่ในเขต กรุงเทพมหานคร มีถึง ๔ วิทยาเขต และ ๑ คณะและมีการเรียนการสอนวิชาคหกรรมซึ่ง แตกต่างไปจากวิชาอื่น ส่วนมากจะต้องใช้การสอนแบบสาธิตหรือการสอนโดยให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม เช่น การเรียนวิชาอาหาร การตัดเย็บเสื้อผ้า เป็นต้น หากอาจารย์ผู้สอนสามารถนำสื่อการสอน มาใช้ประกอบการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องก็จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และยังเป็นการช่วยให้อาจารย์ผู้สอนดำเนินการสอนไปได้อย่างรวดเร็วอีกด้วย

จึงมีปัญหายุ่งว่า ทำอย่างไรอาจารย์ผู้สอนจึงจะสามารถนำสื่อการสอนมาใช้ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนของแต่ละวิชาได้อย่างถูกต้อง และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ อาจารย์ผู้สอนจะสามารถถ่ายทอดความคิดและช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และนำไปใช้ปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพได้เพียงใด

ฉะนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าน่าจะทำการวิจัยในเรื่องดังกล่าว เพราะยังไม่มีการศึกษาวิจัยถึงความต้องการและการใช้สื่อการสอนของอาจารย์สังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษานี้เลย และเพื่อให้ทราบถึงสภาพอันแท้จริงของความต้องการสื่อการสอน ตลอดจนอุปสรรคและปัญหาในการใช้ของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ สังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา และจะได้้นำผลการศึกษารังนี้เสนอต่อฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

๑. เพื่อศึกษาสถานภาพการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ สังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

๒. เพื่อศึกษาความต้องการในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ สังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

๓. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ สังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ทราบถึงสถานภาพ ปัญหา และอุปสรรค ตลอดจนความต้องการสื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ ในสังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ซึ่งจะได้นำเสนอให้ทางฝ่ายที่รับผิดชอบในตำแหน่งการสอนให้ทราบเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนนโยบาย และจัดบริการด้านสื่อการสอนต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การสำรวจวิจัยในครั้งนี้ ทำการศึกษาจากอาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนวิชาคหกรรม
ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร (๕ วิทยาเขต) ใน
ปีการศึกษา ๒๕๒๘ คือ

๑. วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ
๒. วิทยาเขตชุมพร - เขตอุดมศักดิ์
๓. วิทยาเขตพระนครใต้
๔. วิทยาเขตโชติเวช
๕. คณะคหกรรมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

๑. สื่อการสอน หมายถึง สื่อเชิงอุปกรณ์ (Hardware) สื่อเชิงวัสดุ
(Software) และสื่อเชิงวิธีการ (Technique) ที่เป็นตัวกลางนำความรู้ไปสู่ผู้เรียน
และทำให้การเรียนการสอนนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้เป็นอย่างดี
๒. อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ที่ทำหน้าที่สอนวิชาคหกรรมในวิทยาลัยเทคโนโลยี
และอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

บทที่ ๒

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของคำว่า " สื่อการสอน (Instructional Media) ได้มีนักวิชาการ และนักเทคโนโลยีทางการศึกษาได้ให้ความหมายของ สื่อการสอน ไว้หลายท่าน พอสรุปได้ดังนี้

* เปเร็อง กุมท (เปเร็อง กุมท ๒๕๑๔ : ๑) กล่าวว่า สื่อการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือหรือช่องทางสำหรับการสอนของครูถึงผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ความรู้อุปประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่วางไว้ได้เป็นอย่างดี

ฮาส และแพกเกอร์ ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนไว้ว่า สื่อการสอน คือ เครื่องมือที่ใช้ช่วยครูในการถ่ายทอดสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นจริง ทักษะ ทศณณ์ ความรู้ ความเข้าใจ และ ความสนใจไปยังผู้เรียน หรือเป็นเครื่องมือประกอบการสอนที่เราสามารถได้ไปและมองเห็น ได้สัมผัส ๆ กัน (Hass. 1964 : 11)

บราวน์ เดวิส และแมรี่ เลอร์ไวท ได้กล่าวว่า วัสดุใดก็ตามที่นอกเหนือจากตัวหนังสือ โดยตรง ซึ่งช่วยให้นักเรียนเรียนรู้แล้ว เรียกว่า สื่อการสอนทั้งนั้น เช่น ของจริง ของจำลอง หุ่นจำลอง ภาพยนตร์ โทรทัศน์ ระบบขยายเสียงภาพกระจก รูปภาพ แผนภาพ แผนที่ แผนที่ภูมิ ฯลฯ วัสดุเหล่านี้ไม่เพียงแต่กระตุ้นโสตสัมผัสและจักขุสัมผัสเท่านั้น แต่อาจมีวิธีการที่กว้างขวางออกไปในการสร้างประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย (Brown. 1964 : 20)

ศาสตราจารย์ สามีภา วรางกูร ได้ให้ความหมายไว้ว่า สื่อการสอนคืออุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็วัสดุต่าง ๆ เครื่องมือหรือกิจกรรมที่ครู สื่อหมายหรือวางแผนให้ร่วมเข้าไปในเนื้อหา ของหลักสูตรวิชาต่าง ๆ อย่างเหมาะสมกับความต้องการระดับชั้นสติปัญญาและความสามารถของ นักเรียน เพื่อให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด (สามีภา วรางกูร ๒๕๐๘ : ๓๘)

คุณค่าของสื่อการสอน

เดอ ไคเฟอร์ ได้กล่าวไว้ว่า "การใช้สื่อการสอนที่ถูกต้องและเหมาะสมจะเป็น เครื่องช่วยให้การเรียนของผู้เรียนและการสอนของครูบรรลุถึงจุดหมายได้ การส่งเสริม ปรับปรุงการใช้สื่อการสอนให้มีประสิทธิภาพย่อมถือว่าเป็นส่วนหนึ่งที่จะส่งเสริมคุณภาพของการ- ศึกษาให้ดีขึ้น" (De Kieffer. 1964 : 78 - 80).

เดอการ์เดล (Dale. 1969 : 8) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อการสอน ไว้ดังนี้

๑. สามารถส่งเสริมความเข้าใจอันดี และสร้างความเห็นอกเห็นใจระหว่าง นักเรียนในชั้นได้
๒. ทำให้ผู้เรียนสามารถ เปลี่ยนพฤติกรรมตามที่ประสงค์ได้
๓. ทำให้ผู้เรียน เห็นความสัมพันธ์ของ เนื้อหาวิชาที่ เรียนตรงกับความต้องการ เป็นผล ทำให้เพิ่มแรงจูงใจให้ เกิดการเรียนรู้อย่างขึ้น
๔. ให้ประสบการณ์ในการเรียนแปลกใหม่ ๆ หลายด้านแก่ผู้เรียน
๕. ทำให้การเรียนรู็มีความหมาย ทำให้ผู้เรียนที่มี ระดับสติปัญญาแตกต่างกันมาก เข้าใจใน เนื้อหาวิชาที่เรียนเช่นเดียวกัน
๖. เราใจให้ผู้เรียนนำเอาความรู้ที่ได้ เรียนไปใช้อย่างมีความหมาย
๗. ทำให้ผู้เรียนปฏิบัติกระทำสะท้อนกลับ ซึ่งช่วยให้ทราบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู็ เพียงใด
๘. ทำให้ผู้เรียน ได้รับประสบการณ์ที่สมบูรณ์ เกิดมีสิ่งก่อกำเนิดที่ถูกต้องและมีความหมาย
๙. ช่วยขยายและเพิ่มพูนขอบเขตของประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น และช่วยให้จดจำได้ เร็วและแม่นยำขึ้น โดยไม่ต้องอาศัยคำอธิบาย
๑๐. ผู้เรียนเกิดความศึศ ได้กระจำงแจ้งและ เป็มระเบียบ

นอกจากนี้ คินเดอร์ (Kinder, James: 1959 : 13 - 18) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับคุณค่าของสื่อการสอนไว้ดังนี้

๑. สื่อการสอนช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง
๒. ช่วยให้ผู้เรียนจำเรื่องราวต่าง ๆ ได้ยาก และจำได้นาน
๓. เราให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและพยายามให้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง
๔. คุณลักษณะที่เป็นรูปธรรมและเป็นความจริงของสื่อการสอนใดก็ตาม จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของสิ่งนั้นอย่างกว้างขวาง และเป็นแนวทางให้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งอื่น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น
๕. สื่อการสอนทำให้ผู้เรียนรู้ศัพท์ใหม่ได้ดีขึ้น
๖. สื่อการสอนช่วยประหยัดคำพูดครูและนักเรียน
๗. สามารถช่วยนักเรียนเข้าใจ เรียนได้เร็วและมากขึ้น ส่วนนักเรียนที่ฉลาดก็จะเรียนรู้ได้มากขึ้นไปอีก
๘. ถ้าได้ใช้สื่อการสอนอย่างสม่ำเสมอแล้วจะสามารถเปลี่ยนความคิดและทัศนคติหรือช่วยให้ทัศนคติที่มั่นคงได้
๙. สื่อการสอนช่วยส่งเสริมความกล้าและการแก้ปัญหา

ประเภทและชนิดต่าง ๆ ของสื่อการสอน

นักวิชาการได้แบ่งประเภทของสื่อการสอนแตกต่างกันออกไป ดังเช่น เดอ ไคเฟอร์ (De-Kieffer: 1965 : 29) ได้แบ่งสื่อการสอนออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ เอาไว้

๓ ประเภท คือ

๑. Non-Projected Materials วัสดุที่ไม่ต้องใช้เครื่องฉาย ได้แก่ รูปภาพ ของจริง ของตัวอย่าง หุ่นจำลอง แผนที่ ลูกโลก บ้ายแสดง กระดานคำ บ้ายนิเทศ และเครื่องมืออื่น ๆ ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การฝึกงานนอกสถานที่ การเล่นเกม การแสดง นันทนาการ

๒. Projected Materials วัสดุประกอบเครื่องฉาย เช่น สไลด์ फिल्मสตริป แผ่นภาพโปรเจกต์ส ภาพทึบแสงที่ใช้กับเครื่องฉายทึบแสง ภาพยนตร์ และเครื่องฉายอื่น ๆ

๓. Audio Material and Equipment วัสดุและเครื่องมือที่ใช้ฟังเสียง เช่น เครื่องเล่นแผ่นเสียง เทป วิทยุ เครื่องขยายเสียง เป็นต้น

ส่วภา วรารุฑ (ส่วภา วรารุฑ ๒๕๐๔ : ๓๔) ได้แบ่งประเภทของสื่อการสอน เอาไว้อย่างละเอียด ดังนี้

๑. วัสดุโสตทัศนศึกษา (A.V. Materials) ได้แก่

- กระดานดำ
- แผนที่และลูกโลก
- การ์ตูน
- ภาพโฆษณา
- แผนภูมิ
- แผนสถิติ
- แผนภาพ
- แผ่นป้ายผ้าสาส์
- ป้ายนเทศ
- ตู้ฉัันตรทัศน์ (Diorama)
- พิพิธภัณฑ์โรงเรียน
- ของจริง
- ของจำลอง
- สมุดภาพสะสม
- ของตัวอย่าง
- ทุ่นจำลอง
- ภาพลั้อ
- แผ่นเสียง

- เทป
- ภาพติดฝาผนัง
- สมุดภาพ
- รูปภาพ ๓ มิติ
- ภาพวาดและสเก็ตช์
- ภาพถ่าย
- สไลด์
- फिल्मสตริป
- แผ่นภาพโปร่งใส
- ภาพยนตร์
- เทปบันทึกภาพ

๒. เครื่องมือโสตทัศนศึกษา (Audio Visual Equipment)

- เครื่องฉายภาพยนตร์
- เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป
- เครื่องฉายภาพเห็นแสง
- เครื่องฉายไมโครฟิล์ม
- เครื่องขยายเสียง
- ห้องแล็บภาษา
- เครื่องฉายแผ่นภาพโปร่งใส
- เครื่องรับโทรทัศน์
- เครื่องช่วยสอน
- เครื่องเล่นแผ่นเสียง
- เครื่องบันทึกเสียง
- เครื่องเทปบันทึกภาพ
- เครื่องรับวิทยุ-โทรทัศน์
- จอฉายภาพ

๓. กิจกรรมสอดแทรกศึกษา (Activities)

- โครงการกิจกรรม
- การละคร
- การสาธิต
- การศึกษานอกสถานที่
- นิทรรศการ
- การทดลอง
- การจัดนิทรรศการ
- การวัดโต๊ะทราย

การเลือกและการใช้สื่อการสอน

การเลือกและการใช้สื่อการสอนประกอบในการสอน เป็นเรื่องที่สำคัญมากที่ผู้สอนจะต้องเข้าใจและใช้ให้ถูกต้อง เพราะถ้าหากผู้สอนไม่เข้าใจและใช้ไม่ถูกต้องแล้วถึงแม้ว่าจะมีสื่อการสอนที่ดีสักเพียงใดก็ตาม อาจจะไม่ช่วยให้การเรียนรู้ดีขึ้นเลย

แบทเชเดอร์ (Batcheder, 1956 : 25) ได้กล่าวไว้ว่า X

"สื่อการสอนไม่มีความสมบูรณ์ในตัวของมันเอง และเฉพาะตัวของสื่อการสอนก็ไม่สามารถกระทำให้เกิดภาวะทางการศึกษาสำเร็จลุล่วงไปได้ แต่ถ้าสื่อการสอนเหล่านี้ได้รับการเลือกสรรอย่างฉลาด มีการประเมินค่าอย่างเหมาะสมและใช้อย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ก็จะสามารถทำให้ผู้เรียนรู้ได้อย่างมากมาย ทักษะและความสามารถในการใช้สื่อการสอนจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง" และยังได้ให้ข้อควรค่าพึงถึงในการใช้สื่อการสอนให้ได้ผลดีไว้ดังนี้

๑. เข้าใจปรัชญาการศึกษาอย่างเพียงพอ เข้าใจจิตวิทยาการเรียนรู้และความสัมพันธ์ของการใช้สื่อการสอนกับการใช้เครื่องมือเหล่านั้นด้วย

๒. มีความรู้ในเรื่องสื่อการสอนเป็นอย่างดี

๓. ตระหนักในคุณค่าของวิธีการทางสื่อการสอนที่รวมใช้ในเนื้อหาทั้งหมดในหลักสูตร

๔. มีความเข้าใจว่า สื่อการสอนสามารถจะเข้าไปบูรณาการกับเนื้อหาทั้งหมดของหลักสูตรได้

สมพงษ์ ศิริเจริญ ได้กล่าวถึงหลักการใช้สื่อการสอนเอาไว้ ดังนี้

๑. วางแผนการสอนว่าจะใช้สื่อการสอนอะไร ที่ตรงไหนของบทเรียน เมื่อไร และอย่างไร

๒. เตรียมจัดหาและเลือกสื่อการสอนที่ต้องการล่วงหน้า

๓. ทดลองใช้สื่อการสอนที่เตรียมไว้ล่วงหน้า ก่อนที่จะนำไปใช้ประกอบการสอน

๔. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนจากผู้มีสื่อการสอนนั้น ๆ

๕. จัดเตรียมอุปกรณ์อื่น ๆ ที่จำเป็นจะต้องใช้ประกอบ เช่น สายไฟ ม่าน

แสงติดภาพ โต๊ะสาธิต ผู้ช่วย

๖. เตรียมห้องเรียนให้เรียบร้อย เช่น การจัดที่นั่ง ที่วางอุปกรณ์ และอื่น ๆ

ที่จำเป็น

๗. ใช้สื่อการสอนตามที่วางแผนไว้

๘. จัดให้มีกิจกรรมต่อเนื่อง เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเป็นการทบทวน

เช่น อภิปราย การรายงาน การศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติม การทดลองการศึกษานอกสถานที่ เป็นต้น

๙. ใช้สื่อการสอนซ้ำอีก ในกรณีที่ใช้แล้วทำให้ผู้เรียน เข้าใจ ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

(สมพงษ์ ศิริเจริญ ๒๕๐๖ : ๓๓)

คินเดอร์ (Kinder, 1959 : 40 - 41) ได้เสนอแนวคิดในเรื่อง

การใช้สื่อการสอนไว้อีกแนวทางหนึ่ง ดังนี้

๑. ไม่ควรใช้สื่อการสอนชนิดใดที่สาบสูญจะใช้ได้กับผู้เรียน หรือบทเรียน
ทั่วไป วิธีสอนและสื่อการสอนแต่ละอย่างย่อมมีจุดมุ่งหมายเฉพาะของตนเอง

๒. บทเรียนหนึ่ง ๆ ไม่ควรใช้สื่อการสอนมากเกินไป ควรใช้แต่เพียงเท่าที่จำเป็น
เท่านั้น

๓. สื่อการสอนที่ใช้ควรเป็นสื่อการสอนที่หาง่าย และราคาถูก

๔. การใช้สื่อการสอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเตรียม และ
การใช้สื่อการสอนด้วย

๕. ในการใช้สื่อการสอนทุกครั้ง ครูควรจะต้องลองใช้เสียก่อนจนแน่ใจว่าสามารถใช้ได้อย่างถูกต้อง และได้ผลดีจึงจะนำไปใช้

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเกี่ยวกับเรื่องสถานภาพ ความต้องการ การเลือก การใช้ และการผลิต สื่อการสอนในสถานต่าง ๆ มีอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ในระดับต่าง ๆ กัน ตั้งแต่ประถมศึกษาถึงอุดมศึกษา ในที่นี้จะนำเสนอเฉพาะผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องในระดับอุดมศึกษามาเสนอ ดังนี้

จิตรบรรจง สมศุท (จิตรบรรจง สมศุท ๒๕๑๑ : ๑๒๐ - ๑๒๑) ได้สำรวจการดำเนินงานของหน่วยโสตทัศนศึกษาของสถานฝึกหัดครูทั่วประเทศ พบว่า ปัญหาที่อาจจะเป็นสาเหตุที่ครูอาจารย์ส่วนมากไม่ใช้อุปกรณ์การสอนพอสรุปได้ดังนี้

๑. อุปกรณ์น้อยไม่เพียงพอกับความต้องการ
๒. อุปกรณ์ที่ขืมมาจากสถานอื่น โดยเฉพาะภาพยนตร์ เป็นเรื่องล้าสมัยและมีสภาพชำรุด
๓. อุปกรณ์ส่วนมากอยู่ในสภาพชำรุด
๔. การขืมอุปกรณ์จากสถานอื่น ๆ ไม่สะดวกเป็นต้นว่า สถานที่ขืมอุปกรณ์อยู่ไกล การขืมมีระยะเวลาจำกัด มีอุปกรณ์น้อย เมื่อสถานหนึ่งขืมไปสถานอื่นก็ไม่สามารถขืมได้
๕. มีโสตทัศนวัสดุประเภทเครื่องฉาย แต่ไม่มีอุปกรณ์ประกอบการใช้ เช่น ภาพยนตร์ สไลด์ ฟิล์มสตริป เป็นต้น
๖. เกรงว่าจะต้องทำให้การเรียนการสอนไม่ทันหลักสูตร จึงไม่ใช้อุปกรณ์
๗. เกรงว่าจะต้องรับผิดชอบ ถ้านำเครื่องมือบางประเภทไปใช้แล้วเกิดชำรุดเสียหาย
๘. ไม่สามารถใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประเภทเครื่องฉายและเครื่องมือได้ เพราะบางแห่งไม่มีไฟฟ้าใช้ในเวลากลางวัน
๙. ชาติผู้มีความรู้ ความชำนาญ ทางโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ
๑๐. ไม่มีหน่วยงานด้านโสตทัศนศึกษาโดยเฉพาะ
๑๑. เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษาบางคนไม่ยอมให้ใช้เครื่องมือ เพราะเกรงว่าจะชำรุด
๑๒. ขาดสถานที่สำหรับฉายภาพยนตร์ สไลด์ ฟิล์มสตริป โดยเฉพาะ

๑๓. ขาดงบประมาณสำหรับซื้อวัสดุมาทำอุปกรณ์

๑๔. ขาดความรู้ทางโสตทัศนศึกษา

๑๕. มีงานด้านอื่นมากกว่างานสอน

๑๖. ไม่แน่ใจว่าถ้าใช้แล้วจะได้ผลดีหรือไม่

๑๗. ขาดทักษะในการใช้เครื่องมือบางประเภท

เชอร์แมน (Sherman. 1959 : 20) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์ในคณะต่าง ๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีนายสำเภา วรวงศ์ เป็นผู้ช่วยเหลือ ปรากฏผลดังนี้

๑. สภาพของห้องเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประเภทเครื่องฉาย เช่น ไม่สามารถควบคุมแสงได้ตามความต้องการ การถ่ายเทอากาศก็ไม่ค่อยดีนัก

๒. ขนาดของห้องเรียนไม่เหมาะสม

๓. อาจารย์ขาดความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา

๔. ขาดผู้ช่วยเหลือนักเรียนในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอน

๕. อาจารย์ไม่มีเวลาที่จะใช้โสตทัศนอุปกรณ์

๖. อาจารย์ผู้สอนมีความเห็นว่า วิชาที่ตนสอนไม่มีความจำเป็นต้องใช้โสตทัศนอุปกรณ์

๗. การขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา

๘. มีปัญหาในการยืมและจัดบริการโสตทัศนอุปกรณ์

๙. โสตทัศนอุปกรณ์ที่มีอยู่ส่วนมากเป็นแบบที่ล้าสมัย

บุญยง เกี่ยวการค้า (บุญยง เกี่ยวการค้า ๒๕๑๔ : ๔๐) ได้ศึกษาเรื่อง "การศึกษาเกี่ยวกับความต้องการและการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ในมหาวิทยาลัยมหิดล" ปรากฏผลการเรียนวิจัยดังนี้

๑. อาจารย์ส่วนมากมีประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์พอสมควร

๒. อาจารย์ส่วนมากมีความต้องการให้มีการอบรมเกี่ยวกับโสตทัศนอุปกรณ์ที่จำเป็นในการสอน

๓. อาจารย์ต้องการใช้กระดานดำมากที่สุด รองลงมาได้แก่เครื่องฉายสไลด์ ๒" x ๒" และไม่ต้องการใช้ได้ออรามา

๔. บางคณะของมหาวิทยาลัยยังคงยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในด้าน

ไอศหัทศนุปรกรณโดยตรง

๕. ไอศหัทศนุปรกรณบางชนคณน้อยไมเพียพหพหจะบรการอาจารย์

๖. ขาคณบปรมาณที่จะชื้ออุปกรณ์ที่จำเป็น

อุทัย บุญประเสริฐ (อุทัย บุญประเสริฐ ๒๕๑๔ : ๓๐) ด้รับการศีกษาเรื่อง "สภาพและความต้องการเทคโนโลยีทางไอศหัทศนุศีกษาระดับมหาวิทยาลัย" โดยใช้ตั้งสมมุติฐานไว้ดังนี้

๑. มหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีความต้องการในการส่งเสริมและปรับปรุงงานที่เกี่ยวข้องกับการสอนหรืองานไอศหัทศนุศีกษา ตลอดจนบรการที่เกี่ยวข้อง

๒. ความต้องการด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอนของอาจารย์ ไม่มีความแตกต่างกัน

๓. ความต้องการของเจ้าหน้าที่ไอศหัทศนุศีกษาและหน่วยงานไอศหัทศนุศีกษาต่าง ๆ

ไม่มีความแตกต่างกัน

ผลการวิจัย ปรากฏว่า เป็นไปตามสมมุติฐานที่วางไว้ทุกประการ และได้พบว่างานไอศหัทศนุศีกษาในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ มีไม่เพียงพหพหจะบรการแก่อาจารย์ หน่วยงานที่มีอยู่แล้วไม่สามารถจัดบรการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ยังขาดแคลนอุปกรณ์สื่อการสอนประเภทต่าง ๆ อยู่มาก ความต้องการบรการงานไอศหัทศนุศีกษาทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะของบรรดาอาจารย์ต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์สูงมาก อาจารย์ต้องการวัสดุอุปกรณ์หรือสื่อการสอนประเภทลายมากที่สุด

สมภพ โรจนพันธ์ (สมภพ โรจนพันธ์ ๒๕๑๗ : ๕๔) ด้ศีกษาโครงการศูนย์ไอศหัทศนุศีกษาสำหรับสถาบันบ้เขตพัฒนาบริหารศาสตร์ ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

๑. ร้อยละ ๔๑.๔๓ ของอาจารย์ นักวิชาการ เห็นด้วยกับการจัดตั้งศูนย์ไอศหัทศนุศีกษา

๒. ปัญหาที่อาจารย์นักวิชาการประสบ ได้แก่ การขาดแคลนไอศหัทศนุปรกรณและห้องเรียนไม่เหมาะสมต่อการใช้ไอศหัทศนุปรกรณ

๓. อาจารย์นักวิชาการมีความต้องการที่จะได้รับคำแนะนำ เกี่ยวกับการใช้ไอศหัทศนุปรกรณประกอบการสอนบ้าง เพราะส่วนใหญ่ไม่ประสบการณ์ทางไอศหัทศนุศีกษาน้อย

ปราณี นนทมาศ (ปราณี นนทมาศ ๒๕๑๓ : ๕๕) ได้ศึกษาเรื่อง "โครงการจัดตั้งศูนย์
โสตทัศนศึกษา ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการทาง
โสตทัศนศึกษาของอาจารย์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

๑. มหาวิทยาลัยแห่งนี้ยังขาดแคลนอุปกรณ์การสอนชนิดต่าง ๆ อีกเป็นจำนวนมาก
๒. อาจารย์มีความต้องการและความถนัดในการใช้อุปกรณ์ประเภทที่ไม่ได้ใช้กับเครื่องฉาย
ในอัตราค่อนข้างสูง

๓. มีความเห็นว่าโสตทัศนอุปกรณ์ส่วนใหญ่สามารถจะนำไปใช้เครื่องมือในการเผยแพร่
ความรู้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นได้ในระดับปานกลาง

๔. มีความเห็นที่จะให้ศูนย์โสตทัศนศึกษา ทั้งที่ศูนย์ปัตตานีและหาดใหญ่ เป็นหน่วยงาน
อิสระ

๕. อาจารย์มีปัญหาและอุปสรรคในด้านการขาดอุปกรณ์ที่เหมาะสม ขาดงบประมาณ
และกำลังคน

วิเชียร นิตยะกุล (วิเชียร นิตยะกุล ๒๕๑๓ : ๕๔) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "โครงการ
จัดตั้งศูนย์โสตทัศนอุปกรณ์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่" ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

๑. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่มีเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนเป็นส่วนมาก
๒. อาจารย์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทางการสอนน้อย และมีประสบการณ์ทางด้าน
โสตทัศนอุปกรณ์น้อย

๓. อาจารย์ส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการใช้โสตทัศนอุปกรณ์และต้องการให้ศูนย์ทัศนอุปกรณ์
ไว้บริการ เป็นส่วนรวม

๔. อาจารย์ไม่รู้จักเครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษาดี ชอบใช้เครื่องมือโสตทัศนอุปกรณ์
เป็นบางครั้ง

๕. อาจารย์ต้องการใช้เครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษาประเภทเครื่องขยายเสียง
แผ่นยูพี ห้องฉาย สไลด์ ขนาด ๒" x ๒" ภาพถ่าย แผ่นภาพ ภาพวาด และภาพสเก็ต
เครื่องฉายเอกสาร

๖. อาจารย์ส่วนมากมีความเห็นว่ามีควมจำเป็นบ้างที่จะได้รับการฝึกอบรม การใช้เครื่องมือประเภท เครื่องขยายเสียง เครื่องฉายเอกสาร เครื่องฉายประเภทต่าง ๆ

๗. อาจารย์ต้องการเครื่องมือและวัสดุเพื่อการผลิตวัสดุโสตทัศนศึกษาประเภท แผนภูมิ กราฟ แผนภาพ ภาพถ่าย

๘. อาจารย์ต้องการให้ศูนย์โสตทัศนูปกรณ์ เป็นแผนกหนึ่งของกองมัธยมนคร และ มีอาคารอยู่ในบริเวณเดียวกับห้องสมุดกลาง

๙. การดำเนินงานด้านโสตทัศนูปกรณ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีบริการในวงจำกัด ไม่มีการจัดรูปในการดำเนินงานเป็นส่วนใหญ่ จึงเป็นอุปสรรคในการให้บริการทางโสตทัศนูปกรณ์

มาร์โกลส์ (Margoles, 1969 : 206) ได้ศึกษาค้นคว้าถึง ทัศนคติต่อการใช้อุปกรณ์การสอนใหม่ ๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดมาบริการแก่อาจารย์ในคณะต่าง ๆ ได้ใช้เครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษาในการสอนดังนี้

๑. อาจารย์ผู้สอนนิยมใช้เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะมากที่สุด กระดานดำใช้รองลงมา และใช้เครื่องฉายภาพทาบแสงกับเครื่องช่วยสอนน้อยที่สุด

๒. ความนิยมชมชอบในการใช้เครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษามากหรือน้อยนั้น เป็นเพราะ

๒.๑ วัสดุอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาที่มีอยู่ไม่ครอบคลุมเนื้อหาวิชาที่สำคัญได้หมด

๒.๒ เสียเวลามากในการเตรียมตัวและคัดเลือกโสตทัศนูปกรณ์

๒.๓ คณาจารย์ส่วนใหญ่ไม่มีความรู้หรือได้รับการอบรมฝึกฝนการใช้เครื่องมือ

โสตทัศนูปกรณ์มาก่อน

๒.๔ ขาดห้องเรียนที่เหมาะสมสำหรับใช้เครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษา

๒.๕ วัสดุโสตทัศนศึกษาที่นำมาบริการให้ใช้นั้นส่วนมากมักจะเก่าชำรุดและล้าสมัย

๒.๖ ไม่ได้รับโสตทัศนวัสดุตามที่ต้องการ

๒.๗ มีงบประมาณให้น้อย

๒.๘ รูปร่างหน้าตาของเครื่องฉายและวัสดุโสตทัศนศึกษาไม่ดึงดูดใจใ้สนใจ

๒.๙ ภาควิชาต่าง ๆ ไม่สนับสนุนในการใช้เครื่องมือและวัสดุโสตทัศนศึกษา

บุญเกื้อ ควราหาเวช (บุญเกื้อ ควราหาเวช ๒๕๒๐ : ๔๔๐) ได้ศึกษาการสำรวจ
สถานการณ์ความต้องการในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่ง
พอจะสรุปเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ทุกวิทยาเขต ดังนี้

๑. ขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนตามความต้องการ
๒. มีสื่อการสอนจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอกับความต้องการ
๓. ห้องบรรยายไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องฉาย
๔. ไม่มีสื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน
๕. ต้องเสียเวลายาวนานมากในการติดต่อขอยืมสื่อการสอน

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสื่อการสอนในสถาบันระดับอุดมศึกษาที่นำมากล่าวไว้
ข้างต้นนั้น , พอจะสรุปปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสื่อการสอนได้ดังนี้

๑. มีสื่อการสอนไม่เพียงพอ หรือบางประเภทก็ไม่มี
๒. ขาดงบประมาณสำหรับซื้อสื่อการสอน
๓. สถานที่ไม่เหมาะสมในการใช้สื่อการสอนบางประเภท โดยเฉพาะด้านการฉาย
๔. การบริการไม่คล่องตัว และเป็นปัญหาในการขาดเจ้าหน้าที่บริการ
๕. อาจารย์ส่วนหนึ่งยังขาดความรู้ ความชำนาญ ในด้านสื่อการสอน และ

ไม่เห็นความสำคัญในการเลือก การผลิต และการใช้สื่อการสอนด้วย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำผลการวิจัยทั้งหมดมา เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ
ความต้องการสื่อการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพ-
มหานคร ต่อไป

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการ

ในการสำรวจการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

๑. แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
๓. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล
๔. การจัดกระทำกับข้อมูล

๑. แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้ทำการศึกษาจากข้อมูลที่ได้จากการตอบในแบบสอบถามของอาจารย์

คหกรรมศาสตร์ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๒๘ ในเขตกรุงเทพมหานคร

๔ วิทยาเขตและ ๑ คณะ จำนวน ๒๓๒ ท่าน

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

๒.๑ การสร้างแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม Questionnaire สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังต่อไปนี้

๒.๑.๑ ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถามและเรียงความต้องการสื่อการสอนของผู้ที่เคยทำการวิจัยมาแล้วทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๒.๑.๒ ศึกษาโดยการสอบถามความต้องการสื่อการสอนจากอาจารย์ที่สอนวิชาคหกรรม สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม

๒.๑.๓ สร้างแบบสอบถามความต้องการการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

๒.๑.๔ นำแบบสอบถามที่สร้างแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญในการสร้างแบบสอบถาม และผู้มีประสบการณ์ ๕ ท่าน พิจารณาว่าแบบสอบถามแต่ละข้อสอดคล้องและครอบคลุมตาม จุดมุ่งหมายหรือไม่ เพื่อนำมาหาข้อบกพร่องปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

๒.๒ ลักษณะแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขแล้ว แบ่งออกเป็น ๔ ตอน

ตอนที่ ๑ รายละเอียดของผู้ตอบ

๑. สถานศึกษาที่สังกัด
๒. อายุ
๓. วุฒิ
๔. อาวุธราชการ
๕. ระดับชั้นที่ทำการสอน
๖. ความคิดเห็นในเรื่องความสำคัญของการสอนต่อการเรียนการสอน
๗. ก่อนที่ท่านจะมาทำการสอนท่านเคยได้รับการศึกษาหรืออบรมเกี่ยวกับวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษามาก่อนหรือไม่

ตอนที่ ๒ สถานภาพการใช้สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ใน ๑ ภาคเรียน มีการใช้ประมาณกี่ครั้ง โดยให้เลือกตอบ ๑-๓ ครั้ง ๔-๖ ครั้ง มากกว่า ๖ ครั้ง หรือไม่เคยใช้ และถ้าหากเคยใช้ให้ระบุด้วยว่าได้มาจากแหล่งใด คือ

- ก. ห้องเทคโนโลยีของสถานศึกษา
- ข. ห้างสมุด
- ค. แผนกวิชาหรือภาควิชาที่สังกัด
- ง. ของส่วนตัวหรือผลิตขึ้นเอง
- จ. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ตอนที่ ๓ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอน โดยได้รวบรวมปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ มาเสนอให้พิจารณาเลือกตอบว่ามีปัญหา มาก ปานกลาง น้อย หรือไม่ เป็นปัญหา ซึ่งได้แบ่งปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนออกเป็นด้านต่าง ๆ คือ

ก. การเตรียมและจัดหา

ข. การเลือกและการใช้

ค. คุณภาพปริมาณของสื่อการสอนที่มีอยู่

ง. การบริการ

จ. อื่น ๆ (ให้ระบุเพิ่มเติม)

ตอนที่ ๔ ความต้องการในการใช้สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ให้เลือกตอบตามความต้องการ มาก ปานกลาง น้อย หรือไม่ต้องการ และมีปลายเปิดให้ระบุเพิ่มเติม

๓. วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

๑. ขอนึงสื่อนำหัวจากทางบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตทำการวิจัยต่อคณบดี และผู้อำนวยการ ๑ คณะ และ ๔ วิทยาเขต

๒. นำแบบสอบถามและจดหมายขอความร่วมมือมอบให้แก่อาจารย์ใน ๔ วิทยาเขต และ ๑ คณะด้วยตนเอง และให้เวลาในการตอบแบบสอบถาม ๒ สัปดาห์ จึงไปขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

แบบสอบถามที่ได้รับคืนและใช้ได้มีจำนวนดังตาราง ๑

ตาราง ๑ จำนวนแบบสอบถามสำหรับอาจารย์คหกรรมศาสตร์ ที่ได้รับคืนและใช้ได้

วิทยาเขต	จำนวนแบบสอบถามที่แจก	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	จำนวนแบบสอบถามที่ใช้ได้	ร้อยละ
๑. วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา	๔๑	๔๐	๔๐	๖๑.๗๖
๒. วิทยาเขตโชติเวช	๖๑	๕๐	๕๐	๘๑.๙๖
๓. คณะคหกรรมศาสตร์	๓๑	๒๒	๒๒	๗๑.๙๖
๔. วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ	๓๐	๒๗	๒๗	๙๐.๐๐
๕. วิทยาเขตชุมพรเขตอุดมศักดิ์	๒๔	๒๑	๒๑	๘๗.๕๐
รวม	๒๓๖	๑๙๐	๑๙๐	๘๐.๕๑

จากตาราง ๑ แสดงว่าแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาและใช้เป็นข้อมูลได้ร้อยละ ๘๐.๕๑

ของจำนวนอาจารย์ทั้งหมด (๔ วิทยาเขตและ ๑ คณะ) ในจำนวนนี้ได้รับคืนจากวิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ มากที่สุด (ร้อยละ ๙๐.๐๐ ของอาจารย์คหกรรม วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพฯ ทั้งหมด) รองลงมาคือวิทยาเขตโชติเวช (ร้อยละ ๘๑.๙๖) และรับคืนจากวิทยาเขตพระนครศรีอยุธยาน้อยที่สุด (ร้อยละ ๖๑.๗๖)

๔. การจัดกระทำกับข้อมูล

๑. ให้จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน เลือกเอาเฉพาะที่สมบูรณ์ออกมาเพื่อวิเคราะห์ และนำไปหาคัดสรรส่วนร้อยละของจำนวนอาจารย์ทั้งหมด ของอาจารย์แต่ละวิทยาเขตและคณะ

๒. แจกแจงความถี่โดยแยกตามวิทยาเขตและคณะ

๓. วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของสื่อการสอนต่อการเรียนการสอน ของอาจารย์แต่ละวิทยาเขตและคณะ โดยคิดเป็นร้อยละ

๔. วิเคราะห์การใช้สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ของอาจารย์ในแต่ละวิทยาเขตและคณะ โดยแปลงมาหาค่าส่วนประมาทค่า เป็นน้ำหนักคะแนน ซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

ไม่เคยใช้	=	๐
๑-๓ ครั้ง	=	๑
๔-๖ ครั้ง	=	๒
มากกว่า ๖ ครั้ง	=	๓

แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อจัดอันดับการใช้สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ

๕. วิเคราะห์แหล่งที่ได้มาของสื่อต่าง ๆ โดยคิดเป็นร้อยละ

๖. หาค่าเฉลี่ยของความต้องการใช้สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ โดยแปลงมาหาค่าส่วนประมาทค่า เป็นน้ำหนักคะแนนซึ่งกำหนดไว้ดังนี้

มาก	=	๓
ปานกลาง	=	๒
น้อย	=	๑
ไม่ต้องการ	=	๐

แล้วพิจารณาจัดอันดับความต้องการใช้สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ โดยการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย และหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๗. แปลงมาตราส่วนประมาณค่าของปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอน เป็นน้ำหนักคะแนน โดยกำหนดให้น้ำหนักคะแนนดังนี้

มาก	=	๓
ปานกลาง	=	๒
น้อย	=	๑
ไม่เป็นปัญหา	=	๐

แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย เพื่อนำมาจัดอันดับความสำคัญของปัญหาและอุปสรรค

สถิติที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

๑. หาค่าเฉลี่ยจากน้ำหนักคะแนนเพื่อใช้ในการจัดอันดับความสำคัญมากน้อยในการวิเคราะห์การใช้ความต้องการและปัญหาอุปสรรคในการใช้สื่อการสอน
๒. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

บทที่ ๔

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

๑. สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง
๒. สถานภาพการใช้สื่อการสอน
๓. แหล่งของสื่อการสอน
๔. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอน
๕. ความต้องการสื่อการสอน

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายข้อมูล

การแปลความหมายข้อมูลใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง เทียบกับคะแนนเฉลี่ยที่เป็น เกณฑ์ ดังนี้

ตาราง ๒ การแปลความหมาย

ค่าเฉลี่ย	สถานภาพการใช้ สื่อการสอน	ปัญหาและอุปสรรค ในการใช้สื่อการสอน	ความต้องการ สื่อการสอน
๐ - ๐.๕๐	ใช้น้อยมากหรือแทบ ไม่เคยใช้เลย	มีปัญหาน้อยมาก	มีความต้องการน้อยมาก
๐.๕๑ - ๑.๕๐	ใช้น้อย	มีปัญหาน้อย	มีความต้องการน้อย
๑.๕๑ - ๒.๕๐	ใช้ระดับปานกลาง	มีปัญหาระดับปานกลาง	มีความต้องการระดับปานกลาง
๒.๕๑ - ๓.๐๐	ใช้มาก	มีปัญหามาก	มีความต้องการมาก

๑. สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๗๐ คน จาก ๔ วิทยาเขต และ ๑ คณะ
 จำแนกตามอายุ วุฒิ อายุราชการ ระดับชั้นที่ทำการสอน ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญ
 ของสื่อการสอน เคยและไม่เคยศึกษาอบรม เกี่ยวกับวิชา เทคโนโลยีทางการศึกษา ดังแสดง
 ในตาราง ๓ - ๗

ตาราง ๓ อาจารย์คหกรรมศาสตร์ จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวนความถี่	ร้อยละ
อายุ ๒๐ - ๒๕ ปี	๒๐	๑๔.๗๑
อายุ ๒๖ - ๓๐ ปี	๔๐	๒๔.๔๑
อายุ ๓๑ - ๓๕ ปี	๔๓	๒๕.๒๙
อายุ ๓๖ ปีขึ้นไป	๔๖	๓๐.๕๙
รวม	๑๗๐	๑๐๐

จากตาราง ๓ แสดงว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๓๐.๕๙) มีอายุอยู่ในระหว่าง
 ๓๖ ปีขึ้นไป รองลงมา (ร้อยละ ๒๕.๔๑) มีอายุอยู่ในระหว่าง ๒๖ - ๓๐ ปี และน้อยที่สุด
 (ร้อยละ ๑๔.๗๑) มีอายุอยู่ในระหว่าง ๒๐ - ๒๕ ปี

ตาราง ๔ จำนวนอาจารย์คหกรรมศาสตร์ จำแนกตามวุฒิ

วุฒิ	จำนวนความถี่	ร้อยละ
ประโยคครูมัธยม (ปม.)	๘	๔.๗๑
ปริญญาตรี	๑๔๔	๘๔.๖๕
ปริญญาโท	๑๓	๗.๖๔
ปริญญาเอก	-	-
รวม	๑๗๐	๑๐๐

จากตาราง ๔ แสดงว่าอาจารย์คหกรรมศาสตร์ส่วนใหญ่มีวุฒิปริญญาตรี (ร้อยละ ๘๔.๖๕) รองลงมาคือวุฒิปริญญาโท (ร้อยละ ๗.๖๔) และวุฒิน้อยที่สุดคือประโยคมัธยม (ร้อยละ ๔.๗๑)

ตาราง ๕ จำนวนอาจารย์คหกรรมศาสตร์ จำแนกตามอายุราชการ

อายุราชการ	ความถี่	ร้อยละ
อายุราชการ ๑ - ๕ ปี	๕๗	๓๓.๕๓
อายุราชการ ๖ - ๑๐ ปี	๕๐	๒๘.๕๑
อายุราชการ ๑๑ - ๑๕ ปี	๑๔	๘.๒๓
อายุราชการ ๑๖ ปีขึ้นไป	๔๙	๒๘.๘๓
รวม	๑๗๐	๑๐๐

จากตาราง ๕ แสดงว่าอาจารย์คหกรรมศาสตร์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๓๓.๕๓) มีอายุราชการ ๑ - ๕ ปี รองลงมา (ร้อยละ ๒๘.๕๑) มีอายุราชการ ๖ - ๑๐ ปี และน้อยที่สุด (ร้อยละ ๘.๒๓) มีอายุราชการ ๑๑ - ๑๕ ปี

ตาราง ๖ จำนวนอาจารย์คหกรรมศาสตร์ จำแนกตามระดับชั้นให้การสอน

ระดับให้การสอน	จำนวนความถี่	ร้อยละ
ปวช.	๓๖	๒๑.๑๘
ปวส.	๔๔	๔๕.๒๔
ปม.	๑๐	๕.๘๘
ปริญญาตรี	๓๐	๑๗.๖๕
รวม	๑๒๐	๑๐๐

จากตาราง ๖ แสดงว่าอาจารย์คหกรรมศาสตร์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๔๕.๒๔) สอนในระดับชั้น ปวส. รองลงมา (ร้อยละ ๒๑.๑๘) สอนในระดับชั้น ปวช. และน้อยที่สุด (ร้อยละ ๑๗.๖๕) สอนในระดับปริญญาตรี

ตาราง ๗ อาจารย์คหกรรมศาสตร์ จำแนกตามสถานภาพการศึกษาหรืออบรมเกี่ยวกับ
วิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา

การศึกษาหรืออบรม	จำนวนความถี่	ร้อยละ
เคยศึกษา	๑๑๔	๖๗.๐๖
ไม่เคยศึกษา	๕๖	๓๒.๙๔
รวม	๑๗๐	๑๐๐

จากตาราง ๗ แสดงว่าอาจารย์คหกรรมศาสตร์ส่วนมาก ร้อยละ ๖๗.๐๖ เคยได้รับ
การศึกษาหรืออบรมวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษามาก่อน และ (ร้อยละ ๓๒.๙๔) ไม่เคย
ได้รับการศึกษาหรืออบรมวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษามาก่อน

๒. สถานภาพการใช้สื่อการสอน

ผลการวิเคราะห์ปริมาณและอันดับที่ในการใช้สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ของอาจารย์
คหกรรมศาสตร์ ดังแสดงในตาราง ๘ - ๑๓

ตาราง ๘ สถานภาพการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=50)		อันดับที่
	$\bar{X}$	S	
๑. รูปภาพ	๑.๖๘	๑.๑๙	๓
๒. แผนภูมิ	๐.๙๔	๑.๐๖	๕
๓. แผนสถิติ	๐.๔๖	๐.๗๓	๑๔
๔. แผนที่ ลูกโลก	๐.๓๐	๐.๗๔	๑๖
๕. ของจริง	๑.๗๒	๐.๒๑	๒
๖. ของตัวอย่าง	๑.๖๘	๑.๑๗	๓
๗. หุ่นจำลอง	๑.๐๖	๑.๑๗	๔
๘. กระดานดำหรือกระดานขอล์ค	๑.๘๖	๑.๓๔	๑
๙. กระดานขาว	๐.๘๒	๑.๑๖	๗
๑๐. แผ่นป้ายผ้าสำคัญ	๐.๖๐	๐.๙๓	๑๑
๑๑. ป้ายนิเทศ	๐.๓๘	๐.๗๘	๑๖
๑๒. การ์ตูน	๐.๒๐	๐.๕๓	๒๑
๑๓. เครื่องฉายภาพยนตร์	๐.๔๒	๐.๗๖	๑๕
๑๔. เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป	๐.๔๒	๐.๗๘	๑๕
๑๕. เครื่องเทปบันทึกเสียง	๐.๕๐	๐.๘๖	๑๓
๑๖. เครื่องเทปบันทึกภาพ	๐.๒๒	๐.๕๑	๒๐
๑๗. เครื่องรับวิทยุ	๐.๒๐	๐.๕๓	๒๑
๑๘. เครื่องฉายภาพทึบแสง	๐.๒๔	๐.๖๒	๑๙
๑๙. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	๐.๒๘	๐.๗๖	๑๗

ตาราง ๔ (ต่อ)

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=50)		อันดับที่
	$\bar{X}$	S	
๒๐. เครื่องรับโทรทัศน์	๐.๒๖	๐.๗๘	๑๘
๒๑. เครื่องช่วยสอน	๐.๕๒	๐.๙๙	๑๒
๒๒. เครื่องถ่ายเอกสาร	๐.๒๘	๐.๗๓	๑๖
๒๓. เครื่องถ่ายแผ่นภาพโปร่งใส	๐.๒๔	๐.๗๗	๑๙
๒๔. ไมโครโฟนไม่มีสาย	๐.๒๔	๐.๗๔	๑๘
๒๕. บทเรียนสำเร็จรูป	๐.๒๘	๐.๖๗	๑๖
๒๖. สื่อประสม	๐.๗๘	๑.๐๗	๙
๒๗. การสาธิต	๐.๙๖	๑.๐๗	๗
๒๘. การศึกษานอกสถานที่	๐.๕๒	๑.๐๗	๖
๒๙. นิทรรศการ	๐.๔๐	๐.๙๕	๘
๓๐. การทดลอง	๐.๗๔	๐.๙๕	๑๐
รวม	๐.๖๖	๑.๐๓	

จากตาราง ๔ แสดงว่าอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาลัยพระนครใต้ ได้เคยใช้ กระดานดำในการสอนมากที่สุด ($\bar{X} = 1.86$) รองลงมาได้แก่ของจริง รูปภาพ ของตัวอย่าง ความสำคัญ และมีการใช้ เครื่องเทปบันทึกภาพ เครื่องฉายภาพทึบแสง น้อย เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า อาจารย์คหกรรมศาสตร์วิทยาลัยพระนครใต้ ใช้สื่อการสอน อยู่ในระดับน้อย

ตาราง ๔ สถานภาพการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต ไซบีเรีย

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=50)		อันดับที่
	$\bar{X}$	S	
๑. รูปภาพ	๑.๑๖	๐.๔๘	๖
๒. แผนภูมิ	๐.๗๘	๐.๘๖	๑๔
๓. แผนสถิติ	๐.๕๔	๐.๗๖	๒๓
๔. แผนที่ ลูกโลก	๐.๔๖	๐.๗๔	๒๒
๕. ของจริง	๑.๒๔	๑.๐๐	๕
๖. ของตัวอย่าง	๑.๒๘	๑.๐๓	๔
๗. หุ่นจำลอง	๐.๗๖	๑.๐๐	๑๖
๘. กระดานดำหรือกระดานชอล์ค	๒.๒๔	๑.๑๓	๑
๙. กระดานขาว	๑.๓๖	๑.๑๔	๒
๑๐. แผ่นป้ายผ้าดำ	๐.๗๘	๐.๕๔	๑๕
๑๑. ป้ายนิเทศ	๐.๘๔	๐.๘๖	๑๒
๑๒. การ์ตูน	๐.๔๐	๐.๕๓	๒๑
๑๓. เครื่องฉายภาพยนตร์	๐.๖๖	๐.๕๘	๑๙
๑๔. เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป	๐.๗๐	๑.๑๑	๑๘
๑๕. เครื่องเทปบันทึกเสียง	๑.๐๖	๑.๑๗	๙
๑๖. เครื่องเทปบันทึกภาพ	๐.๓๐	๐.๖๘	๒๔
๑๗. เครื่องรับวิทยุ	๐.๒๒	๐.๖๒	๒๕
๑๘. เครื่องฉายภาพทึบแสง	๐.๗๘	๑.๐๖	๑๕
๑๙. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	๑.๐๘	๑.๑๒	๘
๒๐. เครื่องรับโทรทัศน์	๐.๗๖	๑.๐๐	๑๗

ตาราง ๔ (ต่อ)

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=50)		อันดับที่
	$\bar{X}$	S	
๒๑. เครื่องช่วยสอน	๐.๘๒	๐.๙๖	๑๓
๒๒. เครื่องถ่ายเอกสาร	๐.๗๘	๑.๐๔	๑๔
๒๓. เครื่องถ่ายแผ่นภาพโปร่งใส	๐.๖๔	๐.๙๐	๒๐
๒๔. ไมโครโฟนไม่มีสาย	๐.๕๐	๐.๙๓	๒๑
๒๕. บทเรียนสำเร็จรูป	๐.๘๖	๐.๘๗	๑๒
๒๖. สื่อประสม	๐.๗๔	๐.๙๒	๑๕
๒๗. การสาธิต	๑.๓๒	๑.๑๐	๓
๒๘. การศึกษานอกสถานที่	๐.๙๖	๑.๐๔	๑๐
๒๙. นิทรรศการ	๑.๑๒	๐.๘๗	๗
๓๐. ภาพทดลอง	๑.๐๖	๐.๙๘	๖
รวม	๐.๘๔	๑.๐๔	

จากตาราง ๔ แสดงว่าอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต โขทัยเวช เคยใช้
 กระดานดำหรือกระดานขอล์คในการสอนมากที่สุด ($\bar{X} = 2.24$) รองลงมาได้แก่
 กระดานขาว การสาธิต ของตัวอย่าง ตามลำดับ มีการใช้เครื่องรับวิทยุ เครื่องบันทึกภาพ
 และแผ่นสไลด์ น้อย เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า อาจารย์คหกรรมศาสตร์
 วิทยาเขต โขทัยเวช ใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับน้อย

ตาราง ๑๐ สถานภาพการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ คณะคหกรรมศาสตร์

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=50)		อันดับที่
	$\bar{X}$	S	
๑. รูปภาพ	๑.๙๑	๑.๑๑	๒
๒. แผนภูมิ	๑.๑๔	๐.๙๔	๕
๓. แผนสถิติ	๐.๔๑	๐.๘๕	๑๔
๔. แผนที่ ลูกโลก	๐.๖๔	๑.๒๒	๑๐
๕. ของจริง	๑.๖๔	๑.๐๕	๓
๖. ของตัวอย่าง	๑.๔๑	๐.๙๖	๔
๗. หุ่นจำลอง	๐.๘๒	๑.๓๘	๗
๘. กระดานดำหรือกระดานขอสึก	๒.๒๗	๑.๒๐	๑
๙. กระดานขาว	๐.๕๙	๑.๑๐	๑๑
๑๐. แผ่นป้ายผ้าสาส์	๐.๔๑	๐.๙๑	๑๔
๑๑. ป้ายนิเทศ	๐.๔๑	๐.๘๐	๑๔
๑๒. การ์ตูน	๐.๓๖	๐.๗๓	๑๗
๑๓. เครื่องฉายภาพยนตร์	๐.๑๘	๐.๓๙	๑๙
๑๔. เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป	๐.๕๕	๐.๗๔	๑๓
๑๕. เครื่องเทปบันทึกเสียง	๐.๗๓	๑.๐๘	๙
๑๖. เครื่อง เทปบันทึกภาพ	๐.๑๔	๐.๖๔	๒๑
๑๗. เครื่องรับวิทยุ	๐.๕๕	๐.๙๑	๑๓
๑๘. เครื่องฉายภาพทึบแสง	๐.๐๐	๐.๐๐	-
๑๙. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	๐.๑๘	๐.๓๘	๑๙
๒๐. เครื่องรับโทรทัศน์	๐.๐๙	๐.๒๙	๒๒

ตาราง ๑๐ (ต่อ)

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=50)		อันดับที่
	$\bar{X}$	S	
๒๑. เครื่องช่วยสอน	๐.๑๘	๐.๖๖	๑๙
๒๒. เครื่องถ่ายเอกสาร	๑.๑๘	๑.๖๖	๕
๒๓. เครื่องถ่ายแผ่นภาพโปร่งใส	๐.๒๗	๐.๗๗	๑๘
๒๔. ไมโครโฟนไม่มีสาย	๐.๓๒	๐.๗๘	๑๕
๒๕. บทเรียนสำเร็จรูป	๐.๒๗	๐.๗๗	๑๘
๒๖. สื่อประสม	๐.๑๔	๐.๓๕	๒๐
๒๗. การสาธิต	๐.๗๓	๑.๐๓	๙
๒๘. การศึกษานอกสถานที่	๐.๔๐	๐.๖๐	๑๒
๒๙. นิทรรศการ	๐.๗๗	๑.๐๗	๘
๓๐. การทดลอง	๐.๕๐	๐.๘๑	๑๒
รวม	๖๔.๒๕๒๕	๑.๐๒	

จากตาราง ๑๐ แสดงว่าอาจารย์คหกรรมศาสตร์ คณะคหกรรมศาสตร์ ได้เคยใช้ กระดานดำหรือกระดานขอล์ในการสอนมากที่สุด ($\bar{X} = ๒.๒๗$) รองลงมาได้แก่ รูปภาพ ของจริง ของตัวอย่าง แผนภูมิ ตามลำดับ และมีการใช้สื่อประสม เครื่องช่วยสอนและ บทเรียนสำเร็จรูปน้อยและไม่เคยใช้เครื่องฉายภาพทึบแสง เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า อาจารย์คหกรรมศาสตร์ คณะคหกรรมศาสตร์ ใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับน้อย

ตาราง ๑๑ สถานภาพการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต เทคนิครุงเทพฯ

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=27)		อันดับที่
	$\bar{X}$	S	
๑. รูปภาพ	๑.๒๒	๐.๘๐	๓
๒. แผนภูมิ	๑.๑๔	๐.๕๑	๕
๓. แผนสถิติ	๑.๑๔	๐.๕๖	๕
๔. แผนที่ ลูกโลก	๑.๐๔	๐.๕๘	๗
๕. ของจริง	๑.๐๗	๐.๘๓	๖
๖. ของตัวอย่าง	๐.๗๔	๐.๗๑	๑๒
๗. หุ่นจำลอง	๑.๐๗	๑.๐๗	๖
๘. กระดานดำหรือกระดานชอล์ก	๑.๒๒	๐.๓๔	๓
๙. กระดานขาว	๐.๕๓	๑.๓๐	๑๐
๑๐. แผ่นป้ายผ้าสาส์น	๑.๕๙	๑.๒๘	๑
๑๑. ป้ายนิเทศ	๑.๑๔	๐.๕๑	๕
๑๒. การ์ตูน	๑.๐๔	๐.๕๘	๗
๑๓. เครื่องฉายภาพยนตร์	๐.๗๔	๑.๐๖	๑๔
๑๔. เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป	๐.๘๑	๐.๙๖	๑๑
๑๕. เครื่อง เทปบันทึกเสียง	๐.๖๓	๐.๘๔	๑๖
๑๖. เครื่อง เทปบันทึกภาพ	๐.๗๔	๐.๘๖	๑๔
๑๗. เครื่องรับวิทยุ	๑.๒๖	๑.๑๐	๒
๑๘. เครื่องฉายภาพทึบแสง	๐.๗๔	๐.๘๐	๑๕
๑๙. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	๐.๘๑	๐.๙๒	๑๓
๒๐. เครื่องรับโทรทัศน์	๑.๐๐	๑.๐๔	๘

ตาราง ๑๑ (ต่อ)

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=27)		อันดับที่
	$\bar{X}$	S	
๒๑. เครื่องช่วยสอน	๑.๑๔	๑.๙๒	๕
๒๒. เครื่องถ่ายเอกสาร	๐.๙๖	๐.๙๘	๙
๒๓. เครื่องถ่ายแผ่นภาพโปร่งใส	๑.๐๐	๑.๐๐	๘
๒๔. ไมโครโฟนไม่มีสาย	๐.๙๔	๐.๘๐	๑๔
๒๕. บทเรียนสำเร็จรูป	๐.๔๖	๐.๙๕	๑๗
๒๖. สื่อประสม	๐.๙๐	๐.๘๙	๑๕
๒๗. การสาธิต	๐.๔๒	๐.๘๕	๑๘
๒๘. การศึกษานอกสถานที่	๐.๘๑	๐.๙๒	๑๖
๒๙. นิทรรศการ	๑.๐๐	๑.๑๑	๘
๓๐. การทดลอง	๐.๙๐	๐.๘๗	๑๕
รวม	๐.๙๕	๑.๐๕	

จากตาราง ๑๑ แสดงว่าอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต เทคนิคกรุงเทพฯ ใช้แผ่นป้ายผ้าสำหรับการสอนมากที่สุด ($\bar{X} = 1.59$) รองลงมาได้แก่ เครื่องรับวิทยุ รูปภาพ กระดานดำ แผนที่ ลูกโลก ตามลำดับ มีการใช้ เทปบันทึกเสียง สื่อประสม การทดลองและเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะน้อย เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า อาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต เทคนิคกรุงเทพฯ ใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับน้อย

ตาราง ๑๒ สถานภาพการใช้สื่อการสอนของอาจารย์ศึกษาศาสตร์ วิทยาเขต ขุขันธ์

อุดมศักดิ์

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=21)		อันดับที่
	$\bar{X}$	S	
๑. รูปภาพ	๑.๑๔	๑.๒๔	๔
๒. แผนภูมิ	๐.๕๗	๐.๖๔	๔
๓. แผนสถิติ	๐.๖๒	๐.๖๗	๗
๔. แผนที่ ลูกโลก	๑.๕๔	๑.๔๔	๖
๕. ของจริง	๑.๐๐	๑.๐๔	๕
๖. ของตัวอย่าง	๐.๖๒	๐.๔๖	๗
๗. หุ่นจำลอง	๐.๔๓	๐.๔๓	๙
๘. กระดานดำหรือกระดานขอลูก	๑.๗๖	๐.๕๔	๑
๙. กระดานขาว	๐.๗๖	๑.๐๔	๖
๑๐. แผ่นป้ายผ้าสาธิต	๐.๒๔	๐.๕๔	๑๐
๑๑. ป้ายนิเทศ	๐.๑๔	๐.๔๑	๑๑
๑๒. การ์ตูน	๐.๐๐	๐.๐๐	-
๑๓. เครื่องฉายภาพยนตร์	๐.๐๐	๐.๐๐	-
๑๔. เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป	๐.๐๐	๐.๐๐	-
๑๕. เครื่องเทปบันทึกเสียง	๐.๗๖	๐.๔๓	๖
๑๖. เครื่องเทปบันทึกภาพ	๐.๒๔	๐.๔๐	๖
๑๗. เครื่องรับวิทยุ	๐.๐๐	๐.๐๐	-
๑๘. เครื่องฉายภาพทึบแสง	๐.๑๐	๐.๓๐	๑๓

ตาราง ๑๒ (ต่อ)

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=21)		อันดับที่
	$\bar{X}$	S	
๑๙. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	๐.๐๐	๐.๐๐	-
๒๐. เครื่องรับโทรทัศน์	๐.๑๙	๐.๖๘	๑๑
๒๑. เครื่องช่วยสอน	๐.๐๐	๐.๐๐	-
๒๒. เครื่องถ่ายเอกสาร	๐.๐๐	๐.๐๐	-
๒๓. เครื่องถ่ายแผ่นภาพโปร่งใส	๐.๑๙	๐.๓๖	๑๖
๒๔. ไมโครโฟนไม่มีสาย	๐.๐๕	๐.๒๒	๑๔
๒๕. บทเรียนสำเร็จรูป	๐.๕๗	๐.๕๗	๘
๒๖. สื่อประสม	๐.๕๗	๐.๘๑	๘
๒๗. การสาธิต	๑.๓๘	๑.๕๓	๓
๒๘. การศึกษานอกสถานที่	๐.๑๙	๐.๔๐	๑๑
๒๙. นิทรรศการ	๐.๑๐	๐.๓๐	๑๓
๓๐. การทดลอง	๐.๑๙	๐.๓๖	๑๖
รวม	๐.๔๔	๐.๘๖	

จากตาราง ๑๒ แสดงว่าอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต ชุมพรเขตอุดมศักดิ์
 เคยใช้กระดานดำหรือกระดานขอล์ในการสอนมากที่สุด ($\bar{X} = 1.76$) รองลงมาได้แก่
 แผนที่ลูกโลก การสาธิต รูปภาพ และของจริง ตามลำดับ มีการใช้ ไมโครโฟนไม่มีสาย
 นิทรรศการ และเครื่องถ่ายแผ่นภาพโปร่งใสน้อย และไม่เคยใช้ การ์ตูน เครื่องฉายภาพยนตร์
 เครื่องฉายสไลด์ ฟิล์มสตริป เครื่องรับวิทยุ เครื่องช่วยสอน เครื่องถ่ายเอกสาร และ
 เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า อาจารย์คหกรรมศาสตร์
 วิทยาเขต ชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับน้อย

ตาราง ๑๓ อันดับที่ใช้สื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ของอาจารย์คหกรรมศาสตร์

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=170)		อันดับที่
	$\bar{X}$	S	
๑. รูปภาพ	๑.๔๒	๑.๑๐	๒
๒. แผนภูมิ	๐.๙๑	๐.๙๔	๗
๓. แผนสถิติ	๐.๕๘	๐.๘๓	๑๖
๔. แผนที่ ลูกโลก	๐.๖๕	๑.๐๓	๑๓
๕. ของจริง	๑.๓๘	๑.๐๘	๓
๖. ของตัวอย่าง	๑.๒๕	๑.๐๗	๔
๗. หุ่นจำลอง	๐.๘๖	๑.๐๔	๑๐
๘. กระดานดำหรือกระดานชอล์ค	๑.๙๑	๑.๒๖	๑
๙. กระดานขาว	๐.๘๖	๑.๑๗	๖
๑๐. แผ่นป้ายผ้าสาส์	๐.๗๔	๑.๐๓	๑๒
๑๑. ป้ายนิเทศ	๐.๖๒	๐.๘๖	๑๔
๑๒. การ์ตูน	๐.๕๔	๐.๘๔	๑๘
๑๓. เครื่องฉายภาพยนตร์	๐.๕๖	๐.๘๔	๒๒
๑๔. เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป	๐.๕๓	๐.๙๐	๑๙
๑๕. เครื่องเทปบันทึกเสียง	๐.๗๕	๑.๐๐	๑๑
๑๖. เครื่องเทปบันทึกภาพ	๐.๓๒	๐.๗๑	๒๖
๑๗. เครื่องรับวิทยุ	๐.๓๙	๐.๘๐	๒๔
๑๘. เครื่องฉายภาพทึบแสง	๐.๔๓	๐.๘๒	๒๓
๑๙. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	๐.๕๕	๐.๙๒	๑๗

ตาราง ๑๓ (ต่อ)

ชนิดของสื่อการเรียน	อาจารย์ (N=170)		อันดับที่
	$\bar{X}$	S	
๒๐. เครื่องรับโทรทัศน์	๐.๔๔	๐.๕๐	๒๐
๒๑. เครื่องช่วยสอน	๐.๖๐	๐.๑๔	๑๔
๒๒. เครื่องถ่ายเอกสาร	๐.๖๒	๐.๔๘	๑๔
๒๓. เครื่องถ่ายแผ่นภาพโปร่งใส	๐.๔๗	๐.๘๖	๒๑
๒๔. ไมโครโคมไฟฉาย	๐.๓๘	๐.๘๑	๒๕
๒๕. บทเรียนสำเร็จรูป	๐.๕๓	๐.๘๔	๑๔
๒๖. สื่อประสม	๐.๖๔	๐.๔๓	๑๓
๒๗. การสาธิต	๐.๔๔	๐.๑๓	๕
๒๘. การศึกษานอกสถานที่	๐.๗๗	๐.๔๔	๕
๒๙. โทรทรรศน์	๐.๘๔	๐.๘๖	๘
๓๐. ภาพทดลอง	๐.๗๕	๐.๔๓	๑๒
รวม	๐.๗๔	๑.๐๒	

จากตาราง ๑๓ แสดงว่าอาจารย์คหกรรมศาสตร์โดยส่วนรวมใช้สื่อการสอนประเภท
 วรรณคดีหรือกระดานขอล็คเป็นอันดับ ๑ และประเภท รูปภาพ ของจริง ของตัวอย่าง
 รองลงมาตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า อาจารย์คหกรรมศาสตร์ใช้สื่อ-
 การสอนอยู่ในระดับน้อย

๓. แหล่งที่มาของสื่อการสอน

ตาราง ๑๔ แหล่งที่มาของสื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยี
และอาชีวศึกษา

วิทยาเขต	ห้องเทคโนโลยี		ห้องสมุด		แผนกหรือภาควิชาที่สังกัด		ของส่วนตัว	
	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ
๑. วิทยาเขต พระนครศรีไต้	๘๒	๓	๗๒	๔	๑๖๐	๑	๑๕๐	๒
๒. วิทยาเขต โขทัยเวช	๘๐	๓	๗๖	๔	๑๖๕	๒	๑๗๐	๑
๓. คณะคหกรรมศาสตร์	๓๔	๓	๑๕	๔	๕๖	๑	๖๑	๒
๔. วิทยาเขต เทคนิคกรุงเทพ๔๐		๓	๑๒	๔	๑๓๗	๑	๘๗	๒
๕. วิทยาเขต ขุมพรเขต อุตสาหกรรม	๑๖	๓	๖๐	๔	๕๓	๒	๕๔	๑
รวม	๒๕๗	-	๓๔๕	-	๖๐๑	-	๕๑๒	-
อันดับที่	๓		๔		๑		๒	

จากตาราง ๑๔ แสดงว่าอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต พระนครศรี
 คณะคหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต เทคนิคกรุงเทพฯ ได้ซื้อการสอนจากแผนกหรือภาควิชา
 ที่สังกัด เป็นอันดับ ๑ ส่วนวิทยาเขต โขทัยเวช และวิทยาเขต ชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ได้ซื้อการสอน
 เป็นของส่วนตัว เป็นอันดับ ๑ เมื่อพิจารณาทุกวิทยาเขตแล้ว พบว่า อาจารย์คหกรรมศาสตร์
 ได้ซื้อการสอนมาจากแผนกหรือภาควิชาที่สังกัด เป็นอันดับ ๑ และรองลงมาเป็นซื้อการสอนที่
 ได้จากของส่วนตัว เป็นอันดับ ๒ และน้อยที่สุด คือ อันดับ ๔ ได้ซื้อการสอนมาจากห้องสมุด

๔. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ซื้อการสอน

ตาราง ๑๕ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ซื้อการสอนของอาจารย์ คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต
 พระนครศรี

ปัญหาและอุปสรรค	อาจารย์ (N=50)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
การเตรียมและจัดหา			
๑. ไม่ทราบแหล่งบริการซื้อการสอนในวิทยาเขต	๐.๕๒	๐.๗๔	๖
๒. ไม่ทราบแหล่งบริการซื้อการสอนภายนอกวิทยาเขต	๑.๐๒	๐.๔๔	๕
๓. ต้องเสียเวลาและยุ่งยากมากในการติดต่อขอยืมซื้อการสอน	๑.๖๒	๑.๐๓	๒
๔. ไม่มีเวลาคิดและเตรียมใช้ซื้อการสอน	๑.๓๖	๑.๐๑	๓
๕. เพื่อนำที่จะต้องเตรียมซื้อการสอนและสถานที่	๑.๐๔	๑.๐๓	๔
๖. ขาดงบประมาณในการจัดซื้อการสอนตามความต้องการ	๑.๗๒	๑.๐๗	๑
รวม	๑.๒๒	๑.๐๖	๓

ตาราง ๑๕ (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	อาจารย์ (N-50)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
การเลือกและการใช้ ๑. ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าจะ เลือกใช้สื่อการสอนชนิดใด จึงจะ เหมาะสมกับวิชาที่สอน ๒. เกรงว่าใช้สื่อการสอนแล้วจะได้ เนื้อหาน้อย สอนไม่ทันเวลา ๓. ไม่รู้จักวิธีการ นำสื่อการสอน ไปใช้ประกอบการสอน ๔. ใช้สื่อการสอนแล้วไม่ได้ผล สู้สอนด้วยปากเปล่าไม่ได้ ๕. ใช้สื่อการสอนหรือเครื่องมือไม่เป็น เกรงว่าจะชำรุดเสียหาย ๖. ไม่ชอบใช้สื่อการสอนทั้ง ๆ ที่รู้ว่าจำเป็น	๑.๐๐ ๑.๐๐ ๐.๙๐ ๐.๙๒ ๑.๑๔ ๑.๐๖	๐.๙๕ ๐.๙๗ ๐.๙๑ ๐.๘๘ ๐.๙๓ ๐.๙๘	๓ ๓ ๕ ๔ ๑ ๒
รวม	๑.๐๐	๐.๙๓	๔
คุณภาพ ปริมาณ ของสื่อการสอนที่มีอยู่ ๑. มีสื่อการสอนจำนวนจำกัด ไม่ เพียงพอกับความต้องการ ๒. ไม่มีสื่อการสอนที่สอดคล้องกับ เนื้อหาวิชาที่สอน ๓. สื่อการ สอนอยู่ในสภาพชำรุด ไม่ทันสมัย ๔. ห้องบรรยาย ไม่ เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนประเภท เครื่องฉาย เช่น ไม่สามารถควบคุมแสงสว่างได้ อากาศถ่ายเท ไม่สะดวก	๑.๕๐ ๑.๕๖ ๑.๕๐ ๑.๒๐	๑.๐๒ ๑.๐๑ ๑.๐๕ ๑.๐๔	๒ ๑ ๒ ๓
รวม	๑.๔๔	๑.๐๔	๑

ตาราง ๑๕ (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	อาจารย์ (N=50)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
การบริการ			
๑. ไม่ทราบว่ามีการสอนอะไรสำหรับบริการบ้าง	๑.๐๖	๐.๙๖	๔
๒. ไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อขอใช้สื่อการสอน จากหน่วยบริการภายในวิทยาเขต	๑.๓๖	๐.๔๐	๓
๓. ไม่มีเจ้าหน้าที่ช่วยบริการในการใช้สื่อการสอน	๑.๔๒	๐.๙๔	๒
๔. ไม่มีโอกาสได้เสนอความคิดเห็นในการเลือกการยืม จัดซื้อ ประเมินค่า และเก็บรักษา สื่อการสอน	๑.๖๒	๐.๙๔	๑
รวม	๑.๓๗	๐.๙๖	๒

จากตาราง ๑๕ แสดงว่าอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต พระนครศรีไต้ มีปัญหาในการใช้สื่อการสอนในด้าน การเตรียม การจัดหา ในรายการที่ ๖ เป็นอันดับ ๑ ($\bar{X}=1.72$) รองลงมาได้แก่ รายการที่ ๓ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ปัญหาการเลือก และการใช้ รายการ ๔ เป็นอันดับ ๑ ($\bar{X} = 1.14$) และรองลงมาได้แก่ รายการที่ ๖ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีปัญหาน้อย ปัญหาด้านคุณภาพ ปริมาณของสื่อการสอนที่มีอยู่ในรายการที่ ๒ เป็นอันดับ ๑ ($\bar{X} = 1.56$) รองลงมาได้แก่ รายการที่ ๑ และ ๒ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ปัญหาด้านการบริการ รายการที่ ๔ เป็นอันดับ ๑ ($\bar{X} = 1.62$) รองลงมาได้แก่ รายการที่ ๓ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีปัญหาระดับน้อย

เมื่อพิจารณาปัญหาและอุปสรรคในแต่ละด้าน พบว่า อาจารย์วิทยาเขต พระนครศรี
 ภูมิปัญญาด้านคุณภาพ ปริมาณของสื่อการสอนที่มีอยู่เป็นอันดับ ๑ และปัญหาด้านการบริการ
 การเตรียม และการจัดหา การเลือก และการใช้ รองลงมาตามลำดับ

ตาราง ๑๖ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต
 ไซติเวช

ปัญหาและอุปสรรค	อาจารย์ (N=50)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
การเตรียมและจัดหา			
๑. ไม่ทราบแหล่งบริการสื่อการสอนในวิทยาเขต	๐.๕๔	๐.๕๔	๖
๒. ไม่ทราบแหล่งบริการสื่อการสอนภายนอกวิทยาเขต	๑.๕๕	๑.๐๒	๓
๓. ต้องเสียเวลาและยุ่งยากมากในการติดต่อขอยืมสื่อการสอน	๑.๕๐	๐.๕๔	๑
๔. ไม่มีเวลาคิดและเตรียมใช้สื่อการสอน	๑.๔๓	๐.๕๔	๕
๕. เปื้อน่ายที่จะต้องเตรียมสื่อการสอน และสถานที่	๑.๓๔	๑.๐๒	๔
๖. ขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนตามความต้องการ	๑.๘๖	๑.๐๒	๒
รวม	๑.๔๙	๑.๐๓	๒

ตาราง ๑๖ (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	อาจารย์ (N=50)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
การเลือกและการใช้ ๑. ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าจะเลือกใช้สื่อการสอนชนิดใดจึงจะเหมาะสมกับวิชาที่สอน ๒. เกรงว่าใช้สื่อการสอนแล้วจะได้เนื้อหาน้อย สอนไม่ทันเวลา ๓. ไม่รู้วิธีการนำสื่อการสอนไปใช้ประกอบการสอน ๔. ใช้สื่อการสอนแล้ว ไม่ได้ผล สู้สอนด้วยปากเปล่าไม่ได้ ๕. ใช้สื่อการสอนหรือ เครื่องมือไม่เป็น เกรงว่าจะชำรุดเสียหาย ๖. ไม่ชอบใช้สื่อการสอนทั้ง ๆ ที่รู้ว่าจำเป็น	๑.๐๐ ๑.๐๐ ๑.๐๖ ๑.๒๔ ๑.๒๐	๐.๔๑ ๐.๔๔ ๑.๖๑ ๐.๔๔ ๐.๔๘	๕ ๕ ๔ ๒ ๓
รวม	๑.๔๕	๑.๐๒	๕
คุณภาพ ปริมาณ ของสื่อการสอนที่มีอยู่ ๑. มีสื่อการสอนจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ๒. ไม่มีสื่อการสอนที่สอดคล้องกับ เนื้อหาวิชาที่สอน ๓. สื่อการสอนอยู่ในสภาพชำรุด ไม่ทันสมัย ๔. ห้าบบรยายไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องฉาย เช่น ไม่สามารถควบคุมแสงสว่างได้ อากาศถ่ายเทไม่สะดวก	๑.๘๘ ๑.๖๑ ๑.๓๕ ๑.๑๐	๑.๐๗ ๑.๐๔ ๑.๐๔ ๐.๔๘	๑ ๒ ๓ ๕
รวม	๑.๔๔	๑.๐๔	๒

ตาราง ๑๖ (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	อาจารย์ (N=50)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
การบริการ			
๑. ไม่ทราบว่า มีสื่อการสอนอะไรสำหรับบริการบ้าง	๑.๘๘	๑.๐๗	๑
๒. ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการติดต่อขอใช้สื่อการสอน จากหน่วยบริการภายในวิทยาเขต	๑.๖๑	๑.๐๘	๒
๓. ไม่มี เจ้าหน้าที่ช่วยบริการในการใช้สื่อการสอน	๑.๓๘	๑.๐๘	๓
๔. ไม่มีโอกาสได้เสนอความคิดเห็นในการเลือกการพิมพ์ จัดซื้อ ประเมินค่า และเก็บรักษา สื่อการสอน	๑.๑๐	๐.๙๘	๔
รวม	๑.๔๙	๑.๐๘	๒

จากตาราง ๑๖ แสดงว่าอาจารย์คณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ ภูเก็ต มีปัญหาในการใช้สื่อการสอนด้านการเตรียมและจัดหารายการที่ ๓ เป็นอันดับ ๑ ($\bar{X} = 1.90$) และรองลงมา รายการที่ ๖ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ปัญหาการเลือกและการใช้ในรายการที่ ๖ เป็นอันดับ ๑ ($\bar{X} = 1.37$) และรองลงมาได้แก่ รายการที่ ๔ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ปัญหาคุณภาพ ปริมาณ ของสื่อการสอนที่มีอยู่ในรายการที่ ๑ เป็นอันดับ ๑ ($\bar{X} = 1.88$) รองลงมาได้แก่ รายการที่ ๒ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ปัญหาการบริการ รายการที่ ๑ ($\bar{X} = 1.88$) และรองลงมาได้แก่รายการที่ ๒ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

เมื่อพิจารณาปัญหาและอุปสรรคในแต่ละด้าน พบว่า อาจารย์วิทยาลัยเทคโนโลยี
มีปัญหาในด้านการเตรียมและการจัดหา คุณภาพ ปริมาณของสื่อการสอนที่มีอยู่และการบริการ
อยู่ในอันดับ ๒ เท่ากัน และปัญหาในด้าน การเลือก และการใช้ ในอันดับ รองลงมา

ตาราง ๑๗ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ คณะ
คหกรรมศาสตร์

ปัญหาและอุปสรรค	อาจารย์ (N=22)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
การเตรียมและจัดหา			
๑. ไม่ทราบแหล่งบริการสื่อการสอนในวิทยาลัย	๐.๗๓	๑.๐๓	๖
๒. ไม่ทราบแหล่งบริการสื่อการสอนภายนอกวิทยาลัย	๐.๔๕	๑.๐๕	๓
๓. ต้องเสียเวลาและยุ่งยากมากในการติดต่อขอยืมสื่อการสอน	๑.๖๔	๑.๒๖	๒
๔. ไม่มี เวลาคิดและ เตรียมใช้สื่อการสอน	๐.๘๖	๐.๔๔	๔
๕. เพื่อนำมาที่จะต้อง เตรียมสื่อการสอนและสถานที่	๐.๘๒	๑.๐๔	๕
๖. ขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนตามความต้องการ	๑.๔๑	๑.๓๑	๑
รวม	๑.๑๕	๑.๘๑	๓

ตาราง ๑๗ (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	อาจารย์ (N=22)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
การเลือกและการใช้ ๑. ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าจะเลือกใช้สื่อการสอนชนิดใด จึงจะเหมาะสมกับวิชาที่สอน ๒. เกรงว่าใช้สื่อการสอนแล้วจะได้เนื้อหาน้อย สอนไม่ทันเวลา ๓. ไม่รู้จักวิธีการนำสื่อการสอนไปใช้ประกอบการสอน ๔. ใช้สื่อการสอนแล้วไม่ได้ผล สู้สอนด้วยปากเปล่าไม่ได้ ๕. ใช้สื่อการสอนหรือ เครื่องมือไม่เป็น เกรงว่าจะชำรุด เสียหาย ๖. ไม่ชอบใช้สื่อการสอนทั้ง ๆ ที่รู้ว่าจำเป็น	 ๐.๗๓ ๑.๐๐ ๐.๗๗ ๐.๖๔ ๐.๕๐ ๑.๔๑	 ๐.๗๗ ๑.๐๗ ๐.๗๒ ๐.๔๔ ๐.๔๐ ๑.๒๗	 ๓ ๒ ๔ ๕ ๖ ๑
รวม	๐.๔๒	๑.๐๔	๔
คุณภาพ ปริมาณ ของสื่อการสอนที่มีอยู่ ๑. มีสื่อการสอนจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ๒. ไม่มีสื่อการสอนที่สอดคล้องกับ เนื้อหาวิชาที่สอน ๓. สื่อการสอนอยู่ในสภาพชำรุดไม่ทันสมัย ๔. ห้องบรรยายไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนประเภท เครื่องฉาย เช่น ไม่สามารถควบคุมแสงสว่างได้ อากาศถ่ายเท ไม่สะดวก	 ๑.๔๔ ๑.๓๖ ๑.๖๔ ๑.๖๔	 ๑.๒๒ ๑.๑๔ ๑.๒๒ ๑.๒๕	 ๓ ๔ ๒ ๑
รวม	๑.๕๓	๑.๑๔	๑

ตาราง ๑๗ (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	อาจารย์ (N=22)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
การบริการ			
๑. ไม่ทราบว่ามียี่สิบการสอนอะไรสำหรับรักษาบ้าง	๑.๐๔	๑.๑๔	๔
๒. ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการติดต่อขอใช้สื่อการสอนจาก หน่วยบริการภายในวิทยาเขต	๑.๑๘	๑.๑๐	๓
๓. ไม่มีเจ้าหน้าที่ช่วยบริการในการใช้สื่อการสอน	๑.๔๑	๑.๑๔	๒
๔. ไม่มีโอกาสได้เสนอความคิดเห็นในการเลือก การพิมพ์ จัดซื้อ ประเมินค่า และ เก็บรักษา สื่อการสอน	๑.๔๕	๑.๒๖	๑
รวม	๑.๒๘	๑.๑๔	๒

จากตาราง ๑๗ พบว่าอาจารย์คณาจารย์ คณะคณาจารย์ มีปัญหาในการใช้สื่อการสอน เรื่อง การเตรียมการจัดหา ในรายการที่ ๖ เป็นอันดับ ๑ ($\bar{X} = 1.91$) และรองลงมาได้แก่รายการที่ ๓ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีปัญหายอยู่ในระดับน้อย

ปัญหาการเลือกและการใช้รายการที่ ๖ เป็นอันดับ ๑ ($\bar{X} = 1.91$) และรองลงมา รายการที่ ๒ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีปัญหาน้อย

ปัญหาด้านคุณภาพ ปริมาณ ของสื่อการสอนที่มีอยู่ รายการที่ ๔ เป็นอันดับ ๑ ($\bar{X} = 1.68$) รองลงมารายการที่ ๓ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีปัญหาระดับปานกลาง

ปัญหาด้านการบริการ รายการที่ ๔ เป็นอันดับ ๑ ($\bar{X} = 1.45$) รองลงมาคือ รายการที่ ๓ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีปัญหาน้อย

เมื่อพิจารณาปัญหาและอุปสรรคในแต่ละด้าน พบว่า อาจารย์คณาจารย์ มีปัญหาในด้านคุณภาพ ปริมาณ ของสื่อการสอนที่มีอยู่เป็นอันดับ ๑ และปัญหาด้านการบริการ การเตรียมการจัดหา และการเลือกและการใช้เป็นอันดับ รองลงมาตามลำดับ

ตาราง ๑๘ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของ อาจารย์บัณฑิตกรรมศาสตร์ วิทยาเขต
เทคนิคกรุงเทพฯ

ปัญหาและอุปสรรค	อาจารย์ (N=27)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
การเตรียมและจัดหา			
๑. ไม่ทราบแหล่งบริการสื่อการสอนในวิทยาเขต	๑.๒๒	๑.๑๙	๒
๒. ไม่ทราบแหล่งบริการสื่อการสอนภายนอกวิทยาเขต	๑.๒๖	๑.๐๖	๑
๓. ต้องเสียเวลาและยุ่งยากมากในการติดต่อขอยืมสื่อการสอน	๑.๒๒	๐.๘๙	๒
๔. ไม่มีเวลาคิดและเตรียมใช้สื่อการสอน	๑.๒๖	๑.๐๖	๑
๕. เปื่อหน่วยที่จะต้องเตรียมสื่อการสอน และสถานที่	๑.๒๖	๑.๐๖	๑
๖. ขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนตามความต้องการ	๑.๑๙	๑.๐๐	๓
รวม	๑.๒๓	๑.๐๓	๒
การเลือกและการใช้			
๑. ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่า จะเลือกใช้สื่อการสอนชนิดใด จึงจะเหมาะสมกับวิชาที่สอน	๑.๑๕	๑.๑๓	๓
๒. เกรงว่าใช้สื่อการสอนแล้วจะได้เนื้อหาน้อย สอนไม่ทันเวลา	๑.๓๐	๑.๒๐	๒
๓. ไม่รู้จักวิธีการนำสื่อการสอนไปใช้ประกอบการสอน	๑.๓๗	๑.๑๕	๑
๔. ใช้สื่อการสอนแล้วไม่ได้ผล สู้สอนด้วยปากเปล่าไม่ได้	๑.๐๐	๑.๐๐	๔
๕. ใช้สื่อการสอนหรือเครื่องมือไม่เป็น เกรงว่าจะชำรุดเสียหาย	๑.๐๐	๐.๙๖	๔
๖. ไม่ชอบใช้สื่อการสอนทั้ง ๆ ที่รู้ว่าจำเป็น	๑.๑๕	๑.๑๓	๓
รวม	๑.๑๖	๑.๐๔	๓

ปัญหาและอุปสรรค	อาจารย์ (N=27)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
คุณภาพ ปริมาณ ของสื่อการสอนที่มีอยู่			
๑. มีสื่อการสอนจำนวนจำกัดไม่เพียงพอกับความต้องการ	๑.๒๖	๑.๐๖	๓
๒. ไม่มีสื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน	๑.๓๗	๑.๐๑	๒
๓. สื่อการสอนอยู่ในสภาพชำรุดไม่ทันสมัย	๑.๕๒	๑.๑๒	๑
๔. ห้องบรรยายไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนประเภท เครื่องฉาย เช่น ไม่สามารถควบคุมแสงสว่างได้ อากาศถ่ายเทไม่สะดวก	๑.๒๖	๑.๐๖	๓
รวม	๑.๓๕	๑.๐๕	๑
การบริการ			
๑. ไม่ทราบว่า มีสื่อการสอนอะไรสำหรับบริการบ้าง	๐.๔๔	๑.๐๑	๑
๒. ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการติดต่อขอใช้สื่อการสอน จากหน่วยบริการภายในวิทยาเขต	๐.๔๑	๐.๕๗	๓
๓. ไม่มีเจ้าหน้าที่ช่วยบริการในการใช้สื่อการสอน	๐.๔๑	๐.๖๔	๓
๔. ไม่มีโอกาสได้เสนอความคิดเห็นในการเลือก การยืม จัดซื้อ ประเมินค่า และเก็บรักษา สื่อการสอน	๐.๔๔	๐.๘๐	๒
รวม	๐.๕๗	๐.๘๐	๔

จากตาราง ๑๔ แสดงว่าอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต เทคนิครุงเทพฯ
มีปัญหาในการใช้สื่อการสอนใน เรื่อง การเตรียม การจัดหา ในรายการที่ ๒, ๔ และที่ ๕
ในอันดับ ๑ ($\bar{X} = 1.26$) และรองลงมา รายการที่ ๑, ๓ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด
พบว่า มีปัญหาน้อย

ปัญหาเรื่องการเลือก และการใช้ ในรายการที่ ๓ เป็นอันดับ ๑ ($\bar{X} = 1.37$)
และรองลงมา อันดับ ๒ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีปัญหาน้อย

ปัญหาคุณภาพ ปริมาณ ของสื่อการสอนที่มีอยู่ในรายการที่ ๓ เป็นอันดับ ๑ ($\bar{X} = 1.25$)
และรองลงมาคือ รายการที่ ๒ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีปัญหาน้อย

ปัญหาการบริการ มีปัญหาอยู่ในรายการที่ ๑ เป็นอันดับ ๑ ($\bar{X}=0.89$) และรองลงมา
ได้แก่ รายการที่ ๔ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีปัญหาน้อย

เมื่อพิจารณาปัญหาและอุปสรรคในแต่ละด้าน พบว่า อาจารย์วิทยาเขต เทคนิครุงเทพฯ
มีปัญหาในด้าน คุณภาพ ปริมาณ ของสื่อการสอนที่มีอยู่เป็นอันดับ ๑ และปัญหาด้าน การเตรียม
และการจัดหา การเลือก การใช้ และการบริการ รองลงมาตามลำดับ

ตาราง ๑๔ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต
ชุมพร เขตอุดมศักดิ์

ปัญหาและอุปสรรค	อาจารย์ (N=21)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
การเตรียมและจัดหา			
๑. ไม่ทราบแหล่งบริการสื่อการสอนในวิทยาเขต	๑.๑๐	๑.๐๔	๖
๒. ไม่ทราบแหล่งบริการสื่อการสอนภายนอกวิทยาเขต	๑.๓๘	๑.๑๖	๒
๓. ต้องเสียเวลาและยุ่งยากมากในการติดต่อขอยืมสื่อการสอน	๑.๔๓	๑.๒๙	๑
๔. ไม่มีเวลาคิดและเตรียมใช้สื่อการสอน	๑.๑๔	๑.๐๑	๕
๕. เปื้อน่ายที่จะต้องเตรียมสื่อการสอน และสถานที่	๑.๒๔	๑.๒๖	๔
๖. ขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนตามความต้องการ	๑.๓๓	๑.๒๘	๓
รวม	๑.๒๗	๑.๑๖	๒
การเลือกและการใช้			
๑. ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าจะเลือกใช้สื่อการสอนชนิดใด จึงจะเหมาะสมกับวิชาที่สอน	๐.๖๒	๐.๔๒	๔
๒. เกรงว่าใช้สื่อการสอนแล้วจะได้เนื้อหาน้อย สอนไม่ทันเวลา	๐.๖๗	๐.๘๖	๓
๓. ไม่รู้จักวิธีการนำสื่อการสอนไปใช้ประกอบการสอน	๐.๖๒	๐.๘๖	๔
๔. ใช้สื่อการสอนแล้วไม่ได้ผล ผู้สอนด้วยปากเปล่าไม่ได้	๐.๖๒	๐.๘๖	๔
๕. ใช้สื่อการสอนหรือเครื่องมือไม่เป็น เกรงว่าจะชำรุดเสียหาย	๐.๘๖	๑.๐๑	๒
๖. ไม่ชอบใช้สื่อการสอนทั้ง ๆ ที่รู้ว่าจำเป็น	๐.๘๑	๐.๘๑	๑
รวม	๐.๗๐	๐.๘๗	๔

ปัญหาและอุปสรรค	อาจารย์ (N=21)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
คุณภาพ ปริมาณ ของสื่อการสอนที่มีอยู่			
๑. มีสื่อการสอนจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอความต้องการ	๑.๒๔	๑.๓๑	๓
๒. ไม่มีสื่อการสอนที่สอดคล้องกับ เนื้อหาวิชาที่สอน	๑.๐๐	๑.๑๐	๔
๓. สื่อการสอนอยู่ในสภาพชำรุด ไม่ทันสมัย	๑.๓๓	๑.๒๐	๕
๔. หอสมุดรายไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนประเภท เครื่องฉาย เช่น ไม่สามารถควบคุมแสงสว่างได้ อากาศถ่ายเทไม่สะดวก	๑.๔๓	๑.๒๕	๑
รวม	๑.๒๖	๑.๒๑	๑
การบริการ			
๑. ไม่ทราบว่าสื่อการสอนอะไรสำหรับบริการบ้าง	๐.๙๕	๑.๐๗	๓
๒. ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการติดต่อขอใช้สื่อการสอน จากหน่วยบริการภายในวิทยาเขต	๐.๙๕	๐.๘๖	๓
๓. ไม่มีเจ้าหน้าที่ช่วยบริการในการใช้สื่อการสอน	๑.๐๐	๑.๐๔	๒
๔. ไม่มีโอกาสได้เสนอความคิดเห็นในการเลือก การมี จัดซื้อ ประเมินค่า และ เก็บรักษา สื่อการสอน	๑.๑๔	๑.๒๔	๑
รวม	๑.๐๒	๑.๐๕	๓

จากตาราง ๑๔ แสดงว่าอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต ชุมพรเขตอุดมศักดิ์
มีปัญหาในการใช้สื่อการสอนในเรื่อง การเตรียม การจัดหา ในรายการที่ ๓ เป็นอันดับ ๑
($\bar{X} = 1.43$) และรองลงมาได้แก่ รายการที่ ๒ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า
มีปัญหาน้อย

ปัญหา เรื่อง การเตรียม และการใช้ ในรายการที่ ๖ เป็นอันดับ ๑ ($\bar{X} = 0.81$)
และรองลงมาได้แก่ รายการที่ ๕ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีปัญหาน้อย

ปัญหา เรื่อง คุณภาพ ปริมาณ ของสื่อการสอนที่มีอยู่ รายการที่ ๔ เป็นอันดับ ๑
($\bar{X} = 1.43$) และรองลงมาได้แก่ รายการที่ ๓ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีปัญหา
น้อย

ปัญหา เรื่อง การบริการ รายการที่ ๔ เป็นอันดับ ๑ ($\bar{X} = 1.19$) รองลงมาได้แก่
รายการที่ ๓ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีปัญหาน้อย

เมื่อพิจารณา ปัญหาและอุปสรรคในแต่ละด้าน พบว่า อาจารย์วิทยาเขต ชุมพรเขต-
อุดมศักดิ์ มีปัญหาในด้านคุณภาพ ปริมาณ ของสื่อการสอนที่มีอยู่ เป็นอันดับ ๑ และปัญหาด้าน
การเตรียม และการจัดหา การบริการ และการเลือก การใช้ รองลงมาตามลำดับ

ตาราง ๒๐ ตารางแสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอน ของอาจารย์

ศทกรรมศาสตร์

ปัญหาและอุปสรรค	อาจารย์ (N=170)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
การเตรียมและจัดหา ๑. ไม่ทราบแหล่งบริการสื่อการสอนในวิทยาเขต ๒. ไม่ทราบแหล่งบริการสื่อการสอนภายนอกวิทยาเขต ๓. ต้องเสียเวลาและยุ่งยากมากในการติดต่อขอยืมสื่อการสอน ๔. ไม่มีเวลาคิดและเตรียมใช้สื่อการสอน ๕. สื่อหน่วยที่จะต้องเตรียมสื่อการสอน และสถานที่ ๖. ขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนตามความต้องการ	๐.๘๔ ๑.๒๒ ๑.๖๒ ๑.๒๗ ๑.๑๘ ๑.๖๕	๐.๙๙ ๑.๐๔ ๑.๐๗ ๑.๐๐ ๑.๐๖ ๑.๑๒	๖ ๔ ๒ ๓ ๕ ๑
รวม	๑.๓๐	๑.๐๔	๓
การเลือกและการใช้ ๑. ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าจะเลือกใช้สื่อการสอนชนิดใด จึงจะเหมาะสมกับวิชาที่สอน ๒. เกรงว่าใช้สื่อการสอนแล้วจะได้เนื้อหาน้อย สอนไม่ทันเวลา ๓. ไม่รู้จักวิธีการนำสื่อการสอนไปใช้ประกอบการสอน ๔. ใช้สื่อการสอนแล้วไม่ได้ผล ผู้สอนด้วยปากเปล่าไม่ได้ ๕. ใช้สื่อการสอนหรือเครื่องมือไม่เป็น เกรงว่าจะชำรุดเสียหาย ๖. ไม่ชอบใช้สื่อการสอนทั้ง ๆ ที่รู้ว่าจำเป็น	๐.๙๔ ๑.๐๑ ๐.๙๗ ๐.๙๖ ๑.๐๒ ๑.๒๔	๐.๙๕ ๑.๐๑ ๑.๐๒ ๐.๙๔ ๐.๙๖ ๑.๑๐	๖ ๓ ๔ ๕ ๒ ๑
รวม	๑.๓๔	๐.๙๔	๒

ปัญหาและอุปสรรค	อาจารย์ (N=170)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
คุณภาพ ปริมาณ ของสื่อการสอนที่มีอยู่			
๑. มีสื่อการสอนจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอความต้องการ	๑.๕๕	๑.๑๒	๑
๒. ไม่มีสื่อการสอนที่สอดคล้องกับ เนื้อหาวิชาที่สอน	๑.๔๕	๑.๐๖	๓
๓. สื่อการสอนอยู่ในสภาพชำรุด ไม่ทันสมัย	๑.๔๗	๑.๑๐	๒
๔. ห้องบรรยายไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนประเภท เครื่องฉาย เช่น ไม่สามารถควบคุมแสงสว่างได้ อากาศถ่ายเทไม่สะดวก	๑.๒๗	๑.๑๑	๕
รวม	๑.๔๓	๑.๐๙	๑
การบริการ			
๑. ไม่ทราบว่า มีสื่อการสอนอะไรสำหรับบริการบ้าง	๑.๐๙	๑.๐๕	๓
๒. ไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อขอใช้สื่อการสอน จากหน่วยบริการภายในวิทยาเขต	๑.๐๕	๐.๙๓	๕
๓. ไม่มีเจ้าหน้าที่ช่วยบริการในการใช้สื่อการสอน	๑.๑๓	๐.๙๗	๒
๔. ไม่มีโอกาสได้เสนอความคิดเห็นในการเลือก การยืม จัดซื้อ ประเมินค่า และ เก็บรักษา สื่อการสอน	๑.๒๔	๑.๐๖	๑
รวม	๑.๑๔	๑.๐๐	๔

จากตาราง ๒๐ แสดงว่าอาจารย์คหกรรมศาสตร์ทั้ง ๔ วิทยาเขต และ ๑ คณะ มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอน เรื่อง การเตรียม และการจัดหา ในรายการที่ ๖ ขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนตามความต้องการ เป็นอันดับ ๑ ($\bar{X} = 1.65$) และรองลงมาได้แก่ รายการที่ ๓ ต้องเสียเวลาและยุ่งยากมากในการติดต่อขอยืมสื่อการสอน ($\bar{X} = 1.62$) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีปัญหาน้อย

ปัญหา เรื่อง การเลือก และการใช้ ในรายการที่ ๖ ไม่ชอบใช้สื่อการสอน ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าจำเป็น เป็นอันดับ ๑ ($\bar{X} = 1.24$) และรองลงมาได้แก่รายการที่ ๕ ใช้สื่อการสอน หรือเครื่องมือไม่เป็น เกรงว่าจะชำรุดเสียหาย ($\bar{X} = 1.02$) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีปัญหาน้อย

ปัญหา เรื่อง คุณภาพ ปริมาณ สื่อการสอนที่มีอยู่ ในรายการที่ ๑ มีสื่อการสอนจำนวน จำกัด ไม่เพียงพอกับความต้องการ เป็นอันดับ ๑ ($\bar{X} = 1.54$) และรองลงมาคือ รายการที่ ๓ สื่อการสอนอยู่ในสภาพชำรุดไม่ทันสมัย ($\bar{X} = 1.47$) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีปัญหาน้อย

ปัญหา เรื่อง การบริการ รายการที่ ๔ ไม่มีโอกาสได้เสนอความคิดเห็นในการเลือก การเืม จัดซื้อ ประเมินค่า และเก็บรักษาสื่อการสอน เป็นอันดับ ๑ ($\bar{X} = 1.13$) เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมดพบว่า มีปัญหาน้อย

เมื่อพิจารณาปัญหาและอุปสรรคในแต่ละด้าน พบว่า อาจารย์คหกรรมศาสตร์มีปัญหา ด้านคุณภาพ ปริมาณ ของสื่อการสอนเป็นอันดับ ๑ และปัญหาด้านการเลือก และการใช้ การเตรียม และการจัดหา และการบริการ รองลงมาตามลำดับ

๕. ความต้องการสื่อการสอน

ตาราง ๒๑ ความต้องการสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ของอาจารย์ศึกษาศาสตร์ วิทยาเขต
พระนครศรีไต้

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=50)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
๑. รูปภาพ	๒.๐๘	๐.๙๗	๑
๒. แผนภูมิ	๑.๔๖	๑.๐๓	๔
๓. แผนสถิติ	๑.๖๔	๑.๐๑	๑๔
๔. แผนที่ ลูกโลก	๐.๙๒	๐.๙๔	๒๑
๕. ของจริง	๒.๐๖	๑.๑๗	๒
๖. ของตัวอย่าง	๑.๘๔	๑.๑๗	๓
๗. หุ่นจำลอง	๑.๔๒	๑.๐๗	๕
๘. กระดานดำหรือกระดานชอล์ก	๑.๓๐	๑.๑๖	๕๐
๙. กระดานขาว	๑.๒๒	๑.๑๗	๑๒
๑๐. แผ่นป้ายผ้าสาส์	๑.๓๒	๑.๑๕	๘
๑๑. ป้ายนิเทศ	๑.๐๘	๑.๐๗	๑๗
๑๒. การตูน	๑.๒๔	๑.๑๒	๑๑
๑๓. สื่อประสม	๐.๙๒	๑.๐๘	๒๑
๑๔. บทเรียนสำเร็จรูป	๑.๑๒	๑.๑๔	๑๕
๑๕. ไมโครโฟนไม่มีสาย	๑.๑๐	๑.๐๗	๑๖
๑๖. เครื่องฉายภาพยนตร์	๑.๑๔	๑.๒๐	๑๔
๑๗. เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสรีป	๑.๓๐	๑.๐๔	๙
๑๘. เครื่อง ตาบันทึกเสียง	๑.๒๔	๑.๐๐	๑๐

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=50)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
๑๙. เครื่อง เทปบันทึกภาพ	๑.๒๒	๑.๐๙	๑๒
๒๐. เครื่องรับวิทยุ	๑.๐๐	๐.๙๙	๒๐
๒๑. เครื่องฉายภาพทึบแสง	๑.๐๔	๑.๐๓	๑๙
๒๒. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	๑.๑๒	๑.๐๔	๑๕
๒๓. เครื่องรับโทรทัศน์	๑.๒๔	๑.๐๗	๙
๒๔. เครื่องช่วยสอน	๑.๓๔	๑.๑๒	๖
๒๕. เครื่องถ่ายภาพเอกสาร	๑.๑๔	๑.๐๖	๑๓
๒๖. เครื่องถ่ายภาพแผ่นภาพโปร่งใส	๐.๘๘	๑.๐๒	๒๒
๒๗. การสาธิต	๑.๔๒	๑.๑๔	๕
๒๘. การศึกษานอกสถานที่	๑.๓๒	๑.๐๘	๗
๒๙. นิทรรศการ	๑.๔๐	๑.๑๖	๖
๓๐. การทดลอง	๑.๐๒	๑.๑๓	๑๘
รวม	๑.๒๓	๑.๑๑	

จากตาราง ๒๑ พบว่า ค่าเฉลี่ยของความถี่การใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต พระนครศรีไทร อยู่ในระหว่าง ($\bar{X} = 0.92$) ที่มากที่สุด ($\bar{X} = 2.08$) ซึ่งพบว่า ความถี่การใช้สื่อการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับน้อยถึงระดับปานกลางและพบว่าอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต พระนครศรีไทร ใช้สื่อการสอนที่เป็นรูปภาพ เป็นอันดับ ๑ และของจริง ของตัวอย่าง รองลงมา ตามลำดับ

ตาราง ๒๒ ความต้องการสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต
โชติเวช

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=50)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
๑. รูปภาพ	๑.๙๔	๐.๙๓	๒
๒. แผนภูมิ	๑.๔๒	๑.๐๕	๙
๓. แผนสถิติ	๑.๓๔	๐.๘๗	๑๓
๔. แผนที่ ลูกโลก	๑.๑๖	๐.๙๘	๑๙
๕. ของจริง	๑.๘๒	๑.๑๖	๓
๖. ของตัวอย่าง	๑.๙๘	๑.๐๖	๑
๗. หุ่นจำลอง	๑.๖๘	๑.๑๗	๕
๘. กระดานคำหรือกระดานขอล์ก	๑.๕๐	๑.๑๖	๙
๙. กระดานขาว	๑.๒๖	๐.๙๖	๑๖
๑๐. แผ่นป้ายผ้าสาส์	๑.๑๘	๐.๙๘	๑๘
๑๑. ป้ายนิเทศ	๑.๒๘	๐.๙๕	๖
๑๒. การ์ตูน	๑.๑๘	๐.๙๒	๑๘
๑๓. สื่อป.๘ผสม	๑.๓๐	๐.๙๙	๑๑
๑๔. บทเรียนสำเร็จรูป	๑.๒๖	๑.๐๘	๑๖
๑๕. ไมโครโฟนไม่มีสาย	๑.๑๖	๑.๑๑	๑๐
๑๖. เครื่องฉายภาพยนตร์	๑.๓๐	๑.๑๓	๑๔
๑๗. เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป	๑.๕๘	๑.๒๐	๖
๑๘. เครื่อง เทปบันทึกเสียง	๑.๕๐	๑.๑๔	๑๑
๑๙. เครื่อง เทปบันทึกภาพ	๑.๓๘	๑.๑๐	๑๒

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=50)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
๒๐. เครื่องรับวิทยุ	๑.๑๐	๑.๐๗	๒๐
๒๑. เครื่องฉายภาพทึบแสง	๑.๓๖	๑.๑๓	๑๔
๒๒. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	๑.๕๖	๑.๒๑	๗
๒๓. เครื่องรับโทรทัศน์	๑.๑๖	๑.๐๔	๑๙
๒๔. เครื่องช่วยสอน	๑.๒๐	๑.๐๔	๑๗
๒๕. เครื่องถ่ายเอกสาร	๑.๖๔	๑.๐๖	๕
๒๖. เครื่องถ่ายแผ่นโปร่งใส	๑.๓๘	๑.๑๔	๑๒
๒๗. การสาธิต	๑.๓๘	๑.๒๘	๑๒
๒๘. การศึกษานอกสถานที่	๑.๔๔	๑.๐๗	๑๐
๒๙. นิทรรศการ	๑.๓๘	๑.๑๔	๑๒
๓๐. การทดลอง	๑.๕๔	๑.๐๗	๘
รวม	๑.๔๑	๑.๑๐	

จากตาราง ๒๒ พบว่า ค่าเฉลี่ยของความต้องการสื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต โขทัย เวช อยู่ระหว่าง $\bar{X} = 1.10$ ถึงมากที่สุด $\bar{X} = 1.98$ ซึ่งพบว่าความต้องการของอาจารย์อยู่ในระดับน้อย ถึงระดับปานกลาง และพบว่า อาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต โขทัย เวช ต้องการสื่อการสอนที่เป็นของตัวอย่าง เป็นอันดับ ๑ และรูปภาพ ของจริง รองลงมาตามลำดับ

ตาราง ๒๓ ความต้องการสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ คณะคหกรรมศาสตร์

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=22)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
๑. รูปภาพ	๒.๕๐	๐.๕๑	๑
๒. แผนภูมิ	๑.๖๘	๑.๐๔	๑๐
๓. แผนสถิติ	๑.๕๑	๑.๐๑	๑๓
๔. แผนที่ ลูกโลก	๐.๙๕	๐.๙๕	๒๑
๕. ของจริง	๑.๗๗	๑.๐๗	๘
๖. ของตัวอย่าง	๒.๑๘	๑.๐๑	๒
๗. หุ่นจำลอง	๒.๑๔	๑.๐๘	๓
๘. กระดานดำหรือกระดานขอล์ก	๒.๐๐	๑.๑๕	๔
๙. กระดานขาว	๑.๕๙	๑.๑๔	๑๑
๑๐. แผ่นป้ายผ้าสำลี	๑.๒๗	๑.๐๘	๑๖
๑๑. ป้ายนิเทศ	๑.๓๖	๑.๐๕	๑๔
๑๒. การ์ตูน	๑.๑๘	๑.๑๔	๑๗
๑๓. สื่อประสม	๑.๐๐	๑.๐๒	๒๐
๑๔. บทเรียนสำเร็จรูป	๑.๕๐	๑.๑๔	๑๒
๑๕. ไมโครโฟนไม่มีสาย	๑.๗๓	๑.๒๔	๙
๑๖. เครื่องฉายภาพยนตร์	๑.๐๙	๑.๐๖	๑๙
๑๗. เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป	๑.๗๗	๑.๒๗	๘
๑๘. เครื่องเทปบันทึกเสียง	๑.๗๗	๑.๐๗	๘
๑๙. เครื่องเทปบันทึกภาพ	๑.๓๖	๑.๑๘	๑๔
๒๐. เครื่องรับวิทยุ	๑.๔๑	๑.๑๐	๑๓

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=22)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
๒๑. เครื่องฉายภาพทึบแสง	๑.๒๗	๑.๑๒	๑๖
๒๒. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	๑.๓๐	๑.๐๔	๑๕
๒๓. เครื่องรับโทรทัศน์	๑.๒๓	๑.๑๙	๑๘
๒๔. เครื่องช่วยสอน	๑.๔๐	๑.๓๔	๑๒
๒๕. เครื่องถ่ายเอกสาร	๑.๔๐	๑.๑๐	๑๒
๒๖. เครื่องถ่ายแผ่นภาพโปร่งใส	๑.๔๙	๑.๑๔	๑๑
๒๗. การสาธิต	๑.๙๕	๐.๙๕	๔
๒๘. การศึกษานอกสถานที่	๑.๔๕	๐.๖๐	๑๒
๒๙. ใบบรรณการ	๑.๘๒	๑.๐๕	๗
๓๐. การทดลอง	๑.๘๖	๐.๙๔	๖
รวม	๑.๕๘	๑.๑๒	

จากตาราง ๒๓ พบว่าค่าเฉลี่ยของความถี่ความต้องการสื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ คณะคหกรรมศาสตร์ อยู่ระหว่าง $\bar{X} = 0.95$ ถึง $\bar{X} = 2.50$ ซึ่งพบว่า ความถี่ความต้องการของอาจารย์อยู่ในระดับน้อยถึงระดับปานกลาง และพบว่าอาจารย์คหกรรมศาสตร์ คณะคหกรรมศาสตร์ ต้องการสื่อการสอนที่เป็นรูปภาพ เป็นอันดับ ๑ และของตัวอย่าง หุ่นจำลอง รองลงมาตามลำดับ

ตาราง ๒๔ ความต้องการสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาลัย
เทคนิคกรุงเทพฯ

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=27)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
๑. รูปภาพ	๒.๓๗	๐.๗๔	๓
๒. แผนภูมิ	๑.๖๗	๑.๐๗	๑๐
๓. แผนสถิติ	๑.๓๓	๑.๐๔	๑๖
๔. แผนที่ ลูกโลก	๐.๙๓	๑.๐๔	๒๑
๕. ของจริง	๒.๔๑	๐.๘๐	๒
๖. ของตัวอย่าง	๒.๕๒	๐.๗๕	๑
๗. หุ่นจำลอง	๑.๘๙	๑.๑๒	๘
๘. กระดานดำหรือกระดานขอลึก	๒.๐๔	๑.๐๖	๕
๙. กระดานขาว	๑.๖๗	๑.๐๔	๑๐
๑๐. แผ่นป้ายผ้าสำเร็จ	๑.๕๔	๑.๐๑	๑๔
๑๑. ป้ายนิเทศ	๑.๓๓	๑.๐๐	๑๖
๑๒. การดู	๑.๒๖	๐.๙๔	๑๗
๑๓. สื่อประสม	๑.๒๖	๐.๙๔	๑๗
๑๔. บทเรียนสำเร็จรูป	๑.๖๗	๑.๐๗	๑๐
๑๕. ไมโครโฟนไม่มีสาย	๑.๕๔	๑.๐๕	๑๓
๑๖. เครื่องฉายภาพยนตร์	๑.๘๕	๐.๙๑	๙
๑๗. เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป	๑.๙๓	๑.๐๙	๗
๑๘. เครื่อง เทปบันทึกเสียง	๑.๕๑	๑.๐๕	๑๔
๑๙. เครื่อง เทปบันทึกภาพ	๑.๖๗	๑.๑๔	๑๐

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=27)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
๒๐. เครื่องรับวิทยุ	๑.๔๔	๑.๐๕	๑๔
๒๑. เครื่องฉายภาพทึบแสง	๑.๐๗	๑.๐๓	๒๐
๒๒. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	๑.๕๖	๐.๙๓	๑๒
๒๓. เครื่องรับโทรทัศน์	๑.๖๗	๑.๑๑	๑๐
๒๔. เครื่องช่วยสอน	๑.๖๓	๑.๒๑	๑๑
๒๕. เครื่องถ่ายเอกสาร	๒.๐๐	๑.๐๐	๖
๒๖. เครื่องฉายแผ่นภาพโปร่งใส	๑.๑๔	๑.๐๐	๑๙
๒๗. การสาธิต	๑.๘๔	๑.๐๔	๘
๒๘. การศึกษานอกสถานที่	๒.๐๗	๐.๙๖	๕
๒๙. นิทรรศการ	๒.๒๒	๐.๘๘	๔
๓๐. การทดลอง	๒.๒๒	๐.๙๓	๔
รวม	๑.๗๑	๑.๐๗	

จากตาราง ๒๔ พบว่าค่าเฉลี่ยของความถี่ของการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์
 วิทยาเขต เทคนิครุงเทพฯ อยู่ระหว่าง $\bar{X} = 0.93$ ถึง $\bar{X} = 2.52$ ซึ่งพบว่า
 ความถี่ของการสอนของอาจารย์อยู่ในระดับน้อยถึงระดับความถี่มาก และพบว่าอาจารย์
 คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต เทคนิครุงเทพฯ ต้องการสื่อการสอนที่เป็นของตัวอย่างเป็นอันดับ ๑
 และของจริง รูปภาพ รองลงมาตามลำดับ

ตาราง ๒๕ ความต้องการเพื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต
ชุมพรเขตอุดมศักดิ์

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=21)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
๑. รูปภาพ	๒.๒๔	๐.๘๕	๑
๒. แผนภูมิ	๑.๕๒	๑.๐๓	๑
๓. แผนสถิติ	๑.๐๕	๑.๒๐	๖๕
๔. แผนที่ ลูกโลก	๐.๔๒	๐.๘๑	๒๑
๕. ของจริง	๒.๒๔	๑.๐๑	๓
๖. ของตัวอย่าง	๒.๓๘	๐.๘๐	๒
๗. หุ่นจำลอง	๑.๖๒	๑.๒๐	๕
๘. กระดานดำหรือกระดานชอล์ก	๒.๑๐	๑.๒๒	๔
๙. กระดานขาว	๑.๑๐	๑.๓๐	๑๔
๑๐. แผ่นป้ายผ้าสาส์	๐.๙๔	๑.๑๒	๑๖
๑๑. ป้ายนิเทศ	๐.๘๖	๐.๙๖	๑๙
๑๒. การ์ตูน	๐.๔๓	๐.๖๘	๒๒
๑๓. สื่อประสม	๐.๖๗	๐.๙๑	๑๘
๑๔. บทเรียนสำเร็จรูป	๑.๒๔	๑.๒๓	๑๐
๑๕. ไมโครโฟนไม่มีสาย	๑.๐๔	๑.๑๖	๑๕
๑๖. เครื่องฉายภาพยนตร์	๑.๓๘	๑.๑๖	๙
๑๗. เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตรป	๑.๒๔	๑.๒๒	๑๑
๑๘. เครื่องเทปบันทึกเสียง	๐.๙๔	๑.๑๒	๑๖

ตาราง ๒๕ (ต่อ)

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=21)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
๑๙. เครื่องเทปบันทึกภาพ	๑.๑๙	๑.๒๕	๑๒
๒๐. เครื่องรับวิทยุ	๐.๗๖	๑.๐๔	๒๐
๒๑. เครื่องฉายภาพทึบแสง	๑.๒๙	๑.๒๓	๑๐
๒๒. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	๑.๑๔	๑.๓๕	๑๓
๒๓. เครื่องรับโทรทัศน์	๐.๙๕	๑.๑๖	๑๘
๒๔. เครื่องช่วยสอน	๑.๕๗	๑.๒๙	๖
๒๕. เครื่องถ่ายเอกสาร	๑.๕๗	๑.๑๒	๖
๒๖. เครื่องถ่ายแผ่นภาพโปร่งใส	๑.๓๓	๑.๒๐	๙
๒๗. การสาธิต	๑.๕๓	๑.๒๑	๘
๒๘. การศึกษานอกสถานที่	๑.๕๗	๑.๒๑	๖
๒๙. นิทรรศการ	๑.๔๔	๑.๐๖	๓
๓๐. การทดลอง	๐.๐๐	๐.๐๐	-
รวม	๑.๓๐	๑.๒๐	

จากตาราง ๒๕ พบว่าค่าเฉลี่ยของความถี่ความต้องการสื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์
วิทยาเขต ขุขันธ์เขตอุดมศักดิ์ อยู่ระหว่าง $\bar{X} = 0.52$ ถึง $\bar{X} = 2.29$ ซึ่งพบว่า
ความต้องการของอาจารย์อยู่ในระดับน้อยถึงระดับความต้องการปานกลาง และพบว่าอาจารย์
คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต ขุขันธ์เขตอุดมศักดิ์ ต้องการสื่อการสอนที่เป็น รูปภาพ เป็นอันดับ ๑
และของตัวอย่าง ของจริง รองลงมาตามลำดับ

ตาราง ๒๖ อันดับของความต้องการสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ของอาจารย์คหกรรมศาสตร์

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=170)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
๑. รูปภาพ	๒.๑๖	๐.๘๗	๑
๒. แผนภูมิ	๑.๕๒	๑.๐๔	๗
๓. แผนสถิติ	๑.๒๕	๑.๐๐	๑๔
๔. แผนที่ ลูกโลก	๐.๙๕	๐.๙๖	๒๓
๕. ของจริง	๒.๑๔	๑.๐๔	๓
๖. ของตัวอย่าง	๒.๑๐	๑.๐๔	๒
๗. หุ่นจำลอง	๑.๖๙	๑.๑๔	๕
๘. กระดานดำหรือกระดานชอล์ก	๑.๖๖	๑.๑๔	๕
๙. กระดานขาว	๑.๓๔	๑.๑๑	๑๐
๑๐. แผ่นป้ายผ้าสาส์	๑.๒๕	๑.๐๖	๑๔
๑๑. ป้ายนิเทศ	๑.๑๙	๑.๐๑	๑๖
๑๒. การ์ตูน	๑.๑๒	๑.๐๑	๑๙
๑๓. สื่อประสม	๑.๐๖	๑.๐๓	๒๐
๑๔. บทเรียนสำเร็จรูป	๑.๓๒	๑.๑๓	๑๑
๑๕. ไมโครโฟนไม่มีสาย	๑.๒๗	๑.๑๓	๑๒
๑๖. เครื่องฉายภาพยนตร์	๑.๓๒	๑.๑๓	๑๑
๑๗. เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป	๑.๕๔	๑.๑๖	๗
๑๘. เครื่องเทปบันทึกเสียง	๑.๓๕	๑.๐๘	๙
๑๙. เครื่องเทปบันทึกภาพ	๑.๓๕	๑.๑๓	๙
๒๐. เครื่องรับวิทยุ	๑.๑๓	๑.๐๖	๑๘

ตาราง ๒๖ (ต่อ)

ชนิดของสื่อการสอน	อาจารย์ (N=170)		อันดับ
	$\bar{X}$	S	
๒๑. เครื่องฉายภาพทึบแสง	๑.๑๘	๑.๐๔	๑๗
๒๒. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ	๑.๓๕	๑.๑๓	๕
๒๓. เครื่องรับโทรทัศน์	๑.๒๖	๑.๑๒	๑๓
๒๔. เครื่องช่วยสอน	๑.๓๔	๑.๑๖	๘
๒๕. เครื่องถ่ายเอกสาร	๑.๕๔	๑.๐๔	๗
๒๖. เครื่องฉายภาพโปรเจกเตอร์	๑.๒๒	๑.๑๒	๑๕
๒๗. การสาธิต	๑.๕๕	๑.๑๖	๖
๒๘. การศึกษานอกสถานที่	๑.๕๔	๑.๐๔	๙
๒๙. นิทรรศการ	๑.๔๕	๑.๑๓	๖
๓๐. การทดลอง	๑.๓๕	๑.๑๗	๕
รวม	๑.๔๒	๑.๑๒	

จากตาราง ๒๖ แสดงว่าอาจารย์คหกรรมศาสตร์โดยส่วนรวมแล้วมีความต้องการสื่อการสอนประเภท รูปภาพ อันดับ ๑ $\bar{X} = 2.16$ และสื่อการสอนประเภทของตัวอย่างของจริง ทุนจำลอง รองลงมาตามลำดับ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยทั้งหมด พบว่า มีความต้องการสื่อการสอนน้อย

ตาราง ๒๗ ความคิด เห็นของอาจารย์คหกรรมศาสตร์เกี่ยวกับความสำคัญของสื่อการสอน
ต่อการเรียนการสอน

ระดับความสำคัญ	จำนวนความถี่	ร้อยละ
มากที่สุด	๑๐๔	๖๑.๑๘
มาก	๔๔	๓๒.๓๔
ปานกลาง	๑๑	๖.๔๗
น้อย	-	-
รวม	๑๖๐	๑๐๐

จากตาราง ๒๗ แสดงว่าอาจารย์คหกรรมศาสตร์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๖๑.๑๘) เห็นว่าสื่อการสอนมีความสำคัญต่อการเรียนการสอนมากที่สุด รองลงมา (ร้อยละ ๓๒.๓๔) เห็นว่าสื่อการสอนมีความสำคัญมาก และน้อยที่สุด (ร้อยละ ๖.๔๗) เห็นว่าสื่อการสอนมีความสำคัญปานกลาง

สรุปผล การสำรวจวิจัย อภิปราย และข้อ เสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการสำรวจวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสถานภาพ การใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
๒. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
๓. เพื่อศึกษาความต้องการสื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

วิธีดำเนินการ

ในการสำรวจวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๓๒ คน

การรวบรวมข้อมูลจัดทำโดยใช้แบบสอบถาม Questionnaire ชนิดปลายเปิด ซึ่งสร้างขึ้นโดยอาศัยแนวแบบสอบถามของผู้ที่ เคยวิจัย เกี่ยวกับ เรื่องนี้ และจากการสอบถามอาจารย์ผู้สอนโดยตรงแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบพิจารณา ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ทุกท่านตอบ และ รับกลับคืนด้วยตนเอง แบบสอบถามที่ได้รับคืนจากอาจารย์คหกรรมศาสตร์เฉพาะที่นำมาทำการวิจัยได้มีจำนวน ๑๗๐ ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ ๗๓.๒๗ ของแบบสอบถามที่แจก

ผลที่ได้รับจากการสำรวจวิจัย

๑. สถานภาพกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด เป็นอาจารย์วิทยาเขต พระนครใต้ และวิทยาเขต โชติเวช มากที่สุดคือ ร้อยละ ๒๔.๔๑ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด และเป็นอาจารย์วิทยาเขต จุฬาราชมนตรี น้อยที่สุดคือ ร้อยละ ๑๒.๕๐ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

จากกลุ่มตัวอย่าง ๑๗๐ คน มีอายุอยู่ในระหว่าง ๓๖ ปีขึ้นไป มากที่สุด และรองลงมาอยู่ในระหว่าง ๒๖ - ๓๐ ปี และระหว่าง ๒๐ - ๒๕ ปี มีจำนวนน้อยที่สุด และมีวุฒิปรกฏาตรีขึ้นไปถึง ๘๒% และมีอายุราชการส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง ๑ - ๕ ปี แต่ถ้านำมาพิจารณาโดยรวมแล้วจะพบว่า คนที่มีอายุราชการตั้งแต่ ๖ ปีขึ้นไปมีถึง ๖๖.๔๗% และ ๕๕.๒๔% สอนในระดับ ปวส. ๖๗% เคยได้รับการศึกษาอบรม เกี่ยวกับวิชา เทคโนโลยีทางการศึกษา

จากความคิดเห็นของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ เกี่ยวกับสื่อการสอนมี ๖๑% เห็นว่า สื่อการสอนมีความสำคัญมากที่สุด และ ๓๒% เห็นว่ามีความสำคัญมาก และ ๖% เห็นว่า สื่อการสอนมีความสำคัญปานกลาง

๒. สถานภาพการใช้สื่อการสอน

อาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต พระนครใต้ ใช้กระดานดำในการสอน มากที่สุด และรองลงมาได้แก่ ของจริง รูปภาพ สื่อการสอน ที่ใช้น้อยได้แก่ เครื่องเทปบันทึกภาพ เครื่องฉายภาพทึบแสง

อาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต โชติเวช ใช้กระดานดำหรือกระดานขอล็ก ในการสอนมากที่สุด และรองลงมาได้แก่กระดานขาวและการสาธิตสื่อการสอน ที่ใช้น้อยได้แก่ เครื่องรับวิทยุ เทปบันทึกภาพ แผ่นสเก็ต

อาจารย์คหกรรมศาสตร์ คณะคหกรรมศาสตร์ ใช้กระดานดำหรือกระดานขอล็ก มากที่สุดและรองลงมาได้แก่ รูปภาพ ของจริง และแผนภูมิ สื่อการสอนที่ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ สื่อประสม และเครื่องช่วยสอน และไม่เคยใช้เครื่องฉายภาพทึบแสง

อาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต เทศนิคมกรุงเทพฯ เคยใช้แผ่นป้ายผ้าสำลี ในการสอนมากที่สุด และรองลงมา ได้แก่ เครื่องรับวิทยุ รูปภาพ และกระดานดำ สื่อการสอน ที่ใช้น้อย ได้แก่ เครื่องบันทึกเสียง สื่อประสม และเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ

อาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต ชุมพรเขตอุดมศักดิ์ เคยใช้กระดานดำหรือ กระดานขอล์กในการสอนมากที่สุด และรองลงมา ได้แก่ แผนที่ ลูกโลก และการสาธิตสื่อการสอน ที่ใช้น้อย ได้แก่ ไมโครโฟนไม่มีสาย และนิทรรศการ และไม่เคยใช้ การ์ตูน เครื่องช่วยสอน เครื่องถ่ายเอกสาร และเครื่องฉายภาพข้ามศีรษะเลย

เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวม พบว่า อาจารย์คหกรรมศาสตร์ใช้สื่อการสอนระดับน้อย และ ใช้สื่อการสอนประเภทกระดานดำหรือกระดานขอล์กเป็นอันดับ ๑ รูปภาพ ของจริง ของตัวอย่าง เป็นอันดับรองลงมาตามลำดับ

๓. แหล่งของสื่อการสอน

อาจารย์คหกรรมศาสตร์แต่ละวิทยาเขตได้สื่อการสอนจากแผนกหรือภาควิชาที่สังกัด เป็นอันดับ ๑ รองลงมาได้สื่อการสอนจากของส่วนตัว และได้สื่อการสอนจากห้องสมุดน้อยที่สุด

๔. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอน

อาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต พระนครศรีไต้ มีปัญหาด้านการเตรียม การจัดหา สื่อการสอน และขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนตามความต้องการมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ปัญหาต้องเสียเวลาและยุ่งยากมากในการติดต่อขอยืมสื่อการสอน

อาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต ไซตี่เวช มีปัญหาด้านการเตรียม การจัดหา สื่อการสอน และต้องเสียเวลาและยุ่งยากในการติดต่อขอยืมสื่อการสอนมาก รองลงมา ได้แก่ ปัญหาเรื่องคุณภาพของสื่อการสอนที่มีอยู่ ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน

อาจารย์คหกรรมศาสตร์ คณะคหกรรมศาสตร์ มีปัญหาด้านการเตรียม การจัดหา สื่อการสอน ในด้านขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอน ตามความต้องการ รองลงมา ได้แก่ ปัญหาห้องบรรยายไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องฉาย เช่น ไม่สามารถควบคุม แสงสว่างได้ อากาศถ่ายเทไม่สะดวก

อาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต เทคนิครุงเทพฯ มีปัญหาด้านคุณภาพ และปริมาณของสื่อการสอนที่มีอยู่มีจำนวนจำกัดไม่เพียงพอกับความต้องการ รองลงมาคือ ไม่มีสื่อการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่สอน

อาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต ชุมพรเขตอุดมศักดิ์ มีปัญหาด้านการเตรียมการจัดหา สื่อการสอน ต้องเสียเวลาและยุ่งยากมากในการติดต่อขอยืมสื่อการสอนและมีห้องบรรยายไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนประเภทเครื่องฉาย รองลงมา ได้แก่ คุณภาพของสื่ออยู่ในสภาพชำรุดไม่ทันสมัย

เมื่อพิจารณาทุกวิทยาเขต พบว่า อาจารย์คหกรรมศาสตร์มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนระดับน้อย โดยมีปัญหาด้านคุณภาพ ปริมาณ ของสื่อการสอนที่มีอยู่ เป็นอันดับ ๑ ปัญหาการเลือก และการใช้ ปัญหาการเตรียม และการจัดหา ปัญหาการบริการ เป็นอันดับรองลงมาตามลำดับ

๕. ความต้องการสื่อการสอน

อาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต พระนครใต้ ต้องการสื่อการสอนประเภท รูปภาพมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ของจริง ของตัวอย่าง แผนภูมิ หุ่นจำลอง นิทรรศการ เครื่องช่วยสอน และกระดานดำหรือกระดานขอลึก ปานกลาง

อาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต โขทัยเวช ต้องการสื่อการสอนประเภทของตัวอย่างมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ รูปภาพ ของจริง หุ่นจำลอง เครื่องถ่ายเอกสาร และไมโครโฟนไม่มีสาย ปานกลาง

อาจารย์คหกรรมศาสตร์ คณะคหกรรมศาสตร์ต้องการสื่อการสอนประเภท รูปภาพมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ของตัวอย่าง หุ่นจำลอง กระดานดำ การสาธิต การทดลอง และแผนภูมิ ปานกลาง

อาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต เทคนิครุงเทพฯ ต้องการสื่อการสอนประเภทของตัวอย่าง มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ของจริง รูปภาพ การทดลอง นิทรรศการ และกระดานขาว ปานกลาง

อาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาเขต ชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ต้องการสื่อการสอนประเภท รูปภาพ มากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ของตัวอย่าง ของจริง กระดานดำ ทุนจำลอง และเครื่องฉาย ภาพที่บแสง ปานกลาง

เมื่อพิจารณาทุกวิทยาเขต พบว่า อาจารย์คหกรรมศาสตร์มีความต้องการสื่อการสอน ระดับน้อย โดยมีความต้องการสื่อการสอนประเภท รูปภาพ เป็นอันดับ ๑ สื่อการสอนประเภท ของตัวอย่าง ของจริง ทุนจำลอง รองลงมาตามลำดับ แต่อาจารย์คหกรรมศาสตร์ ร้อยละ ๖๑ ก็ยังมีความเห็นว่า สื่อการสอนมีความสำคัญ มากที่สุด

อภิปรายผล

๑. อาจารย์คหกรรมศาสตร์ส่วนมากมีความเห็นว่า สื่อการสอนมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากอาจารย์ส่วนมากเคยได้รับการศึกษาอบรมเกี่ยวกับวิชา เทคโนโลยีทางการศึกษา มาก่อน จึงย่อมจะทราบและเข้าใจในคุณค่าและความสำคัญของสื่อการสอนต่อการเรียนการสอน

๒. ในด้านการใช้สื่อการสอนโดยส่วนรวม พบว่า อาจารย์คหกรรมศาสตร์ใช้สื่อการสอน ประเภทกระดานดำหรือกระดานขอล์ก เป็นอันดับ ๑ และรองลงมา ได้แก่ รูปภาพ ของจริง ของตัวอย่าง ตามลำดับ

ทั้งนี้เนื่องจากสื่อการสอนดังกล่าวหาได้ง่าย โดยเฉพาะกระดานดำเป็นสื่อการสอน ที่มีใช้ประจำห้องเรียนอยู่แล้ว และการสอนในวิชาคหกรรมนี้อาจารย์ส่วนมากจะใช้รูปภาพ ของจริง และของตัวอย่าง ประกอบการเรียนการสอนเพิ่มเติม เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจในเนื้อหาวิชามากยิ่งขึ้น

แหล่งที่มาของสื่อการสอนโดยส่วนรวม พบว่า อาจารย์คหกรรมศาสตร์ได้สื่อการสอน มาจากแผนกหรือภาควิชาที่สังกัด ของส่วนตัว ห้องเทคโนโลยี และห้องสมุด ตามลำดับ

๓. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ พบว่า มีปัญหา ด้านคุณภาพ ปริมาณ ของสื่อการสอนที่มีอยู่ในเรื่อง มีสื่อการสอนจำนวนจำกัดไม่เพียงพอกับความต้องการ และการเลือก การใช้ ในเรื่องไม่ชอบใช้สื่อการสอนทั้ง ๆ ที่รู้ว่าจำเป็นตามลำดับ

ทั้งนี้เนื่องจากทางวิทยาลัยขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนตามความต้องการ ขาดผู้ที่จะผลิตสื่อที่มีคุณภาพมาใช้ในการเรียนการสอน

๔. โดยส่วนรวม พบว่า อาจารย์ศึกษาศาสตร์มีความต้องการสื่อการสอนประเภทรูปภาพ เป็นอันดับ ๑ และรองลงมา ได้แก่ สื่อการสอนประเภทของตัวอย่าง ของจริง หุ่นจำลอง ตามลำดับ

ทั้งนี้เนื่องจากสื่อการสอนประเภทดังกล่าวหาได้ง่าย ราคาถูก และสะดวกแก่การนำไปใช้ในการเรียนการสอนวิชาศรัทธาธรรมได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

๑. วิทยาลัยควรจะสนับสนุนงานด้านสื่อการสอน โดยจัดหาสื่อการสอนที่เหมาะสม และสอดคล้องกับ เนื้อหาวิชา ไว้บริการแก่อาจารย์ศึกษาศาสตร์ให้พอกับความต้องการ

๒. วิทยาลัยควรมีการเผยแพร่ความรู้เพิ่มเติมในด้าน การผลิต การเลือก และ การใช้สื่อการสอนบางชนิดให้แก่อาจารย์ศึกษาศาสตร์ในรูปของเอกสารหรือการจัดฝึกอบรม ในระยะสั้น ๆ ในโอกาสที่เหมาะสม

๓. ในการก่อสร้างอาคารเรียนของวิทยาลัยควรจะให้ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนด้วย โดยเฉพาะในด้านความ เหมาะสมของห้องกับการใช้สื่อการสอน บางประเภท

גז חקלאות ופירות

บรรณานุกรม

- จิตรบรรจง สมคฑา การสำรวจเนื้อหาและอุปสรรคการดำเนินงานของหน่วยโสตทัศนศึกษา
ของโรงเรียนฝึกหัดครูและวิทยาลัยครูทั่วประเทศ ปีการศึกษา ๒๕๑๐ วิทยานิพนธ์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ๒๕๑๑, ๑๕๕ หน้า อัดสำเนา
- บุญเกิด ควรหาเวช การสำรวจสถานภาพความต้องการในการใช้สื่อการสอนของอาจารย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร ๒๕๒๐, ๔๙๖ หน้า อัดสำเนา
- บุญยง เกี่ยวการค้า การศึกษาเกี่ยวกับความต้องการและการใช้โสตทัศนูปกรณ์ในมหาวิทยาลัย
มหิดล วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๔, ๑๘๐ หน้า อัดสำเนา
- ปราณี นนทมาศ โครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยานิพนธ์
ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๓, ๕๐ หน้า อัดสำเนา
- เปื้อง ภูมิ "การพัฒนามาจารย์" มหาวิทยาลัยของท่าน ศรีนครินทรวิโรฒ ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๔
เดือนธันวาคม ๒๕๑๔, ๑๒ หน้า
- วิเชียร นิตยะกุล โครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนูปกรณ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิทยานิพนธ์
ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๓, ๒๘๕ หน้า อัดสำเนา
- สมภพ ไรจพันธ์ โครงการศูนย์โสตทัศนศึกษาสำหรับสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๗, ๑๙๐ หน้า อัดสำเนา
- สมพงษ์ ศิริเจริญ และคนอื่น ๆ คู่มือการใช้โสตทัศนวัสดุ มงคลการพิมพ์ ๒๕๐๖, ๔๒๒ หน้า
- สนั่น ปัทมะหิ้น ความสำคัญของอุปกรณ์การสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษา วารสารอุปกรณ์การศึกษา
หน้า ๒๓-๒๔ มกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔

สำเนา วารสาร โสตทัศนศึกษา หลักการศึกษาวิชัยศตวรรษ สมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย
๒๕๐๕, ๒๕๐ หน้า

อุทัย บุญประเสริฐ สภาพและความต้องการเทคโนโลยีทางโสตทัศนศึกษาระดับมหาวิทยาลัย
วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๔, ๒๕๕ หน้า อัดสำเนา

Brown, James W., Lewis, Richard B. and Harelcrad, Fred F. A-V Instruction Materials and Methods, 2nd.ed. New York, McGraw-Hill Book, 1964. 529 p.

Batcheder, Howard T. Audiovisual Material in Teaching Education. 3rd.ed. New York, McGraw-Hill, 1956. 400 p.

Blankenship, Martha Lee. and Maerchen, Home Economic Education. Houghton Mifflin Company, Boston, 1979. 417 p.

Clarence H. Kurth, "A Survey of A.V. Programs in School of Education of Selected Midwestern University," Thesis Abstract Series, 1951 - 1952 No.3, p. 73.

De Bernardis, Amo, The Use of Instructional Materials, Appleton Century-Crofts, Inc., New York. 1960, 100 p.

De Kieffer, Robert E. and Cochran Lee W. A Mannaual of Audio-Visual Techniques, Prentice Hall of India (Private) Ltd. New Delhi, 1964. 381 p.

De Kieffer, Robert E. Audiovisual Instruction, The Center for Applied Research in Education Inc. New York. 1965. 117 p.

Edgar, Dale, Audiovisual Method in Teaching, 3rd.ed., The Dryden Press Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1969. 719 p.

Hass, Kenneth B. and Packer, Hary Q. Prepa ration and Use of Audiovisual Aids, Prentice-Hall of India (Private) Ltd., New Delhi, 1964. 381 p.

Kinder, James Screngo. Audio-Visual Materials and Techinques, 2nd.ed, American Book Company, New York. 1959. 592 p.

Lindquist, E.F. Design and Analysis of Experiment in Phychology and Education. Houghton Mifflin, Co., Boston, 1956.

Margoles, Richard Allen. A Study of Media Use, Attitude and Barriers as Measurement for Evaluation The Influence of Extra Media Support Service Faculty Teaching in Classroom, Doctoral Dissertation, Michigan State University, 1969.

Noel, W. Francis, Audio-Visual Administration, Iowa : WMC Brown. 1951.

Nelson B. Henry, The Forty-Eight Yearbook of the National Society for Study of Education, University of Chicago, 1950.

การคำนวณ

วันวาคม ๒๕๒๘

เรื่อง ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ท่านอาจารย์ที่เคารพ

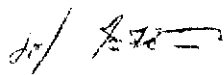
ด้วยดิฉันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาสถานภาพปัญหาและความต้องการ
สื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาในเขต
กรุงเทพมหานคร โดยมี รองศาสตราจารย์ ขม ภูมิภาค เป็นประธาน และผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ จิราภรณ์ บุญส่ง เป็นกรรมการ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสถานภาพ ปัญหา และอุปสรรค ตลอดจน
ความต้องการสื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
(๔ วิทยาเขต และ ๑ คณะ) ซึ่งจะนำผลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เสนอให้ทางวิทยาลัยฯ และ
ฝ่ายที่รับผิดชอบได้ทราบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวางนโยบายและจัดบริการสื่อการสอน
และเพื่อใช้ประกอบการศึกษาตามหลักสูตรต่อไป

จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านอาจารย์ในการตอบแบบสอบถาม เพื่อนำไปใช้เป็นข้อมูล
ในการสำรวจวิจัย ความคิดเห็นของท่านอาจารย์ในการตอบแบบสอบถามนี้มีความสำคัญและ เป็น
ประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ดิฉันหวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากท่านอาจารย์เป็นอย่างดี และขอกราบขอบพระคุณ
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ



(มณี ไม้เรียง)

นิสิต ปรีดิอุทัย สาขา เทคโนโลยีทางการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ปีการศึกษา ๒๕๒๘

หมายเหตุ ขอรับแบบสอบถามคืนวันที่ ธันวาคม ๒๕๒๘

แบบสอบถามอาจารย์

เรื่อง การศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการสื่อการสอนของอาจารย์คณาจารย์

สังกัดวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตอนที่ ๑ รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบ

กรุณาส่งเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ หน้าข้อความที่เกี่ยวข้องกับตัวท่านตาม
ความเป็นจริง

๑. สถานที่ศึกษาที่สังกัด

- ☐ วิทยาลัย เขต เทศนิตกรุงเทพ ฯ
- ☐ วิทยาลัย เขต ชุมพร เขตอุดมศักดิ์
- ☐ วิทยาลัย เขต พระนครใต้
- ☐ วิทยาลัย เขต โขทัยเวช

คณะคณาจารย์ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

๒. อายุ

- ☐ ๒๐ - ๒๕ ปี
- ☐ ๒๖ - ๓๐ ปี
- ☐ ๓๑ - ๓๕ ปี
- ☐ ๓๖ ปีขึ้นไป

๓. วุฒิ (โปรดตอบวุฒิสูงสุดที่ท่านได้รับ)

- ☐ ประโยคครูมัธยม (ปม.)
- ☐ ปริญญาตรี
- ☐ ปริญญาโท
- ☐ ปริญญาเอก

๔. อายุราชการ

☐ ๑ - ๕ ปี☐ ๖ - ๑๐ ปี☐ ๑๑ - ๑๕ ปี☐ ๑๖ ปีขึ้นไป

๕. ระดับชั้นที่ท่านทำการสอน (ตอบได้เกิน ๑ ข้อ)

☐ ปวช.☐ ปวส.☐ ปม.☐ ปริญญาตรี

๖. สื่อการสอนมีความสำคัญและ เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนในวิชา

ที่ท่านสอนประจำ

☐ มากที่สุด☐ มาก☐ ปานกลาง☐ น้อยที่สุด

๗. ก่อนที่ท่านจะมาทำการสอนท่านเคยได้รับการศึกษาหรืออบรมเกี่ยวกับ

‘วิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา (โสตทัศนศึกษา)’ มาก่อนหรือไม่

☐ เคย☐ ไม่เคย

ตอนที่ ๒ สถานภาพการใช้สื่อการสอน

กรุณาสีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือ ตามจำนวนประเภทสิ่งที่ใช้สื่อการสอน

ชนิดต่าง ๆ ใน ๑ ภาคเรียนตามรายการข้างล่างนี้ และโปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องหลัง

ของสื่อการสอนด้วยว่าไดมาจากที่ใดบ้าง

ชนิดของสื่อการสอน	จำนวนครั้งที่ใช้ใน ๑ ภาคเรียน			แหล่งที่ได้มาของสื่อการสอน				
	เคยใช้		ไม่เคยใช้	ห้องเทคโนโลยี ของ สถานศึกษา	ห้อง สมุด	แผนกวิชาที่ สังกัด	ของ ส่วนตัว	หน่วยงานอื่น ๆ (ไปรษณีย์)
	๑-๓	๔-๖ มากกว่า ๖						
๑. รูปภาพ ภาพถ่าย (Photographs)								
๒. แผนภูมิ								
๓. แผนสถิติ								
๔. แผนที่ โลก								
๕. ของจริง								
๖. ของจำลอง								
๗. ทุนจำลอง								
๘. กระดานคำหรือกระดานชอล์ก								
๙. กระดานขาว (White board)								
๑๐. แผ่นป้ายผ้าล้าสี (Flannel Board)								
๑๑. บัณฑิตเทศ (Bulletin Board)								
๑๒. การ์ตูน (Cartoons)								
๑๓. เครื่องฉายภาพยนตร์								
๑๔. เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสไลด์								
๑๕. เครื่องเทปบันทึกเสียง								
๑๖. เครื่องเทปบันทึกภาพ								

ชนิดของสื่อการสอน	จำนวนครั้งที่ใช้ใน ๑ ภาคเรียน			แหล่งที่ได้มาของสื่อการสอน				
	เคยใช้		ไม่เคยใช้	ห้องเทคโนโลยี ของ สถาบัน	ห้อง สมุด	แผนกวิชาหรือ ภาควิชา ที่สังกัด	ของ ส่วนตัว	หน่วยงานอื่น ๆ (ไปรษณีย์)
	๑-๓	๔-๖ มากกว่า ๖						
๑๗. เครื่องวิทยุ (Radio) ๑๘. เครื่องฉายภาพทึบแสง ๑๙. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ ๒๐. เครื่องรับโทรทัศน์ ๒๑. เครื่องช่วยสอน (Teaching Machine) ๒๒. เครื่องถ่ายเอกสาร ๒๓. เครื่องถ่ายแผ่นภาพโปร่งใส ๒๔. ไมโครโฟนมีสาย (Wireless Microphone) ๒๕. ยंत्रเขียนสำเร็จรูป (Programed Instruction) ๒๖. สื่อประสม (Multi-Media) ๒๗. การสาธิต (Demonstration) ๒๘. การศึกษานอกสถานที่ (Field Trip) ๒๙. นิทรรศการ (Exhibition) ๓๐. การทดลอง (Experiment) ๓๑. อื่น ๆ (ไปรษณีย์)								

ตอนที่ ๓ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอน

กรณียกเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องปริมาณมาก ปานกลาง น้อย หรือไม่เป็นปัญหา

ทางขวามือตามความมากน้อยของปัญหาต่าง ๆ ในการใช้สื่อการสอนที่ท่านมี

ดังรายการต่อไปนี้

ปัญหา	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ เป็นปัญหา
ก. การเตรียมและจัดหา				
๑. ไม่ทราบแหล่งบริการสื่อการสอนในวิทยาเขต				
๒. ไม่ทราบแหล่งบริการสื่อการสอนภายนอกวิทยาเขต				
๓. ต้องเสียเวลาและยุ่งยากมากในการติดต่อขอยืมสื่อการสอน				
๔. ไม่มีเวลาคิดและเตรียมใช้สื่อการสอน				
๕. เปื่อหน่ายที่จะต้องเตรียมสื่อการสอน และสถานที่				
๖. ขาดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการสอนตามความต้องการ				
ข. การเลือกและการใช้				
๑. ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่าจะเลือกใช้สื่อการสอนชนิดใดจึงจะเหมาะสมกับวิชาที่สอน				
๒. เกรงว่าใช้สื่อการสอนแล้วจะได้เนื้อหาน้อยสอนไม่ทันเวลา				
๓. ไม่รู้จักวิธีนำสื่อการสอนไปใช้ประกอบการสอน				
๔. ใช้สื่อการสอนแล้วไม่ได้ผล สู้สอนด้วยปากเปล่าไม่ได้				
๕. ใช้สื่อการสอนหรือเครื่องมือไม่เป็น เกรงว่าจะชำรุดเสียหาย				
๖. ไม่ชอบใช้สื่อการสอนทั้ง ๆ ที่รู้ว่าจำเป็น				

ปัญหา	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่เป็นปัญหา
ค. คุณภาพ ปริมาณของสื่อการสอนที่มีอยู่				
๑. มีสื่อการสอนจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอกับความ ต้องการ				
๒. ไม่มีสื่อการสอนที่สอดคล้องกับ เนื้อหาวิชาที่สอน				
๓. สื่อการสอนอยู่ในสภาพชำรุด ไม่ทันสมัย				
๔. ห้องบรรยายไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอน ประเภทเครื่องฉาย เช่น ไม่สามารถควบคุม แสงสว่างได้ อากาศถ่ายเทไม่สะดวก				
ง. การบริการ				
๑. ไม่ทราบว่าสื่อการสอนอะไรสำหรับบริการบ้าง				
๒. ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการติดต่อขอใช้สื่อการสอน จากหน่วยบริการภายในวิทยาเขต				
๓. ไม่มีเจ้าหน้าที่ช่วยบริการในการใช้สื่อการสอน				
๔. ไม่มีโอกาสได้เสนอความคิดเห็นในการเลือก การยืม จัดซื้อ ประเมินค่า และเก็บรักษา สื่อการสอน				
จ. ปัญหาอื่น ๆ (โปรดระบุ)				

ตอนที่ ๔ ความต้องการสื่อการสอน

กรุณาชัดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องปริมาณ มาก ปานกลาง น้อย ไม่ต้องการ
ทางขวามือ ตามความต้องการสื่อการสอนชนิดต่าง ๆ ของท่าน

ชนิดของสื่อการสอน	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ
๑. รูปภาพ รูปถ่าย (Photographs)				
๒. แผนภูมิ				
๓. แผนสถิติ				
๔. แผนที่ ลูกโลก				
๕. ของจริง				
๖. ของตัวอย่าง				
๗. หุ่นจำลอง				
๘. กระดานดำหรือกระดานชอล์ก				
๙. กระดานขาว (White board)				
๑๐. แผ่นป้ายผ้าสาส์ (Flannel board)				
๑๑. ป้ายนิเทศ (Bulletin board)				
๑๒. การ์ตูน (Cartoons)				
๑๓. สื่อประสม (Multi-media)				
๑๔. บทเรียนสำเร็จรูป (Programed Instruction)				
๑๕. ไมโครโฟนไร้สาย (Wireless Microphone)				
๑๖. เครื่องฉายภาพเบร็นด์				
๑๗. เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป				
๑๘. เครื่องเทปบันทึกเสียง				

ชนิดของสื่อการสอน	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ต้องการ
๑๙. เครื่องเทปบันทึกภาพ				
๒๐. เครื่องรับวิทยุ (Radio)				
๒๑. เครื่องฉายภาพทึบแสง				
๒๒. เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ				
๒๓. เครื่องรับโทรทัศน์				
๒๔. เครื่องช่วยสอน (Teaching Machine)				
๒๕. เครื่องถ่ายเอกสาร				
๒๖. เครื่องถ่ายแผ่นภาพโปร่งใส				
๒๗. การสาธิต (Demonstration)				
๒๘. การศึกษานอกสถานที่ (Field Trip)				
๒๙. นิทรรศการ (Exhibition)				
๓๐. การทดลอง (Experiment)				
๓๑. อื่น ๆ (โปรดระบุ)				

ขอกราบขอบพระคุณในความร่วมมือนของท่าน

มช. ไม่เร่ง

การศึกษาสถานภาพ ปัญหา และความต้องการสื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์
สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
มณี ไม้เรียง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ ๒๕๒๙

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีความมุ่งหมายที่จะทราบถึงสภาพการใช้ ปัญหา และอุปสรรค ตลอดจนความต้องการสื่อการสอนของอาจารย์คหกรรมศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยี และอาชีวศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวน ๑๗๐ คน จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ๒๓๒ คน จากการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

๑. อาจารย์คหกรรมศาสตร์ส่วนมากมีความเห็นว่าสื่อการสอน มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนมากที่สุด

๒. อาจารย์คหกรรมศาสตร์ส่วนมากได้สื่อการสอนจากแผนทหรือภาควิชาที่สังกัด เป็นอันดับ ๑

๓. อาจารย์คหกรรมศาสตร์ส่วนมากมีปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนอยู่ในระดับน้อย แต่มีปัญหาและอุปสรรคในด้านคุณภาพและปริมาณของสื่อการสอนอยู่ในอันดับ ๑

๔. อาจารย์คหกรรมศาสตร์ส่วนมากใช้และต้องการสื่อการสอนอยู่ในระดับน้อย แต่มีการใช้สื่อการสอนประเภทกระดานดำ เป็นอันดับ ๑ และต้องการสื่อการสอนประเภท รูปภาพ เป็นอันดับ ๑

A STUDY OF THE CONDITIONS, PROBLEMS AND NEEDS IN USING MEDIA OF HOME ECONOMIC.

INSTRUCTOR IN VOCATIONAL TECHNOLOGY INSTITUTES IN BONGKOK.

AN ABSTRACT

BY

MANEE MAIRIANG

Presented in partial fulfilment of the requirements

for the Master of Education degree

at Srinakharinwirot University

February 1986

It was the purpose of this research to investigate the utilizations, problems and needs in educational media of the home economics instructors working in four Vocational Technology Institutes in Bangkok Metropolis. The samples consisted of 170 home economics instructors.

The research findings could be concluded that.-

1. Most of the home economics instructors found that the educational media was highly essential to teaching and learning process.

- 2 The educational media provided from the Department of Home Economics was more convenient to the instructors.

3. The problems on utilization of educational media were minor but the major problems were the quality and quantity of the media.

4. The utilization and needs of the educational media of the instructors were occasional but the utilization of the blackboard and the need of pictures ranked highest.